

Brassói Lapok

Ára 5 lei

Hétfő
1932 * március 28

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

73. szám
XXXVIII. évtolyam

Ára 5 lei

Mégis lesz husvét

Iria: Halász Gyula

A franciáknak is rosszul megy már a dolguk. Mefisztó kigyókat pereget le a Fausttól ajándékozott ékszerekről. A Midas-aranyakon a péggeltragédiák átka. Megfulni az aranyzsirban vagy meghalni éhen. A háborús dicsőség glóriája is szemlátomást halványodik; csak az ismeretlen halott fölött lobogó örökláng ott, a diadalkapu alatt őrző a hősi küzdelem marnei és verduni emléket. Az idő érik, amikor mindenki a saját tépett sorsán eszmél rá, minő baljóslatu győzelmet vett ellenségein a büszke Pyrrhus.

Nincs ma senkinek igazi öröme a hadi sikerben, ellenben a világ valamennyi népét elárasztotta a nyomorúság szökőárja. Beomlott hajlékok, elsodort életek, segítséget sikló süllyedők, ocean mélyébe hulló vagyonok s távolról egy még nagyobb katasztrófa félelmesen sötétlő képe...

Quo vadis? Senkisémet felelhet rá megnyugtalan. Talán az is hozzátartozik a forró láz gomolygó ködképeihez, hogy egy Al Capone, az alvilág diktátora segít Lindberghnek és a köztársaságnak. Ez az Amerika, ahol elrabolhatják a legüresebb ember gyermekét s ahol ezéri az egy emberért mozgásba hozzák a hatalom, a sajtó, a társadalom, az érdeklődés s igazalom egész apparátusát, mialatt egy néger életét az eltaposni való poloskák s katonák sörteze terít le munkanélküli, proletárokat, adná meg a felszabadulás útjának irányát? Vagy a Szélsőkeletről, a vortól gőzölgő pestistől és áradástól ellepett pokoli birodalom és a béke napját gyászfelhővel elborító Földeső nap országát erőlteti meg hitünk egy jobb jövőben?

Még itt az utolsó szalmaszál, amibe a fulladozó hatalmi nagyság kapaszkodik, a páneurópai gondolat, de hogyan lehet bizni a valóságában, mikor ezer ellentétes gondolat, szándék, akarat, érdek és érzés áll az útjában? Még egy család békés együttélése is oly példaszörű, hát még népeké, országoké, egy egész világé?

A jóakarattól, mely tehetetlenséggel párosul, származik a világ minden szerencsétlensége. A világháborút is ez a péggeltes energihiány zúdította az emberiségre. És a halogatás, az üres ígéretek csak mélyebbre égetik a sebeket. A milliók már annyit csalódtak, s mialatt mind mélyebben merülnek alá az örvénybe a hű párakezés hínárjai között, egyre viaszatlanabbá, kilátástalanabbá válik a holnap. A feltámadás ünnepe nem igen ért a mostaninál mostohább, züllöttebb, kétségbeesettebb nemzedéket. Ha még a francia is, aki győzött, gazdag és előjáró, kapkodva keresi a kibontakozást, ha még a fényes amerikai szellem is elborul a napi szenzációk és kálmánérdek füstfelhőitől, ha még a genfi vétőre is újabb verőzóna a vérszomj válsága, mit remélhetünk, honnan várhatjuk a feltámadást, a megváltást?

Erre a kérdésre csak a történelem adhat megnyugtató választ. A népek története, mely annyiszor bizonyította, hogy az idők méhében rendkívüli erők rejtőznek, melyek egy adott pillanatban, amikor már minden veszendőben és amikor a lelkekből a remény utolsó foszlánya is kiszakadni készül, előtörnek, szétvetik a csüggedés s letargia bilincseit s diadalmasszá teszik az eszmét, a jót, az igazságot. Erre dolgozik minden, a jó és a gonosz, a dúsuló nagyság s a vergődő nyomor, a lelancolt Prometheus és a fellegjáró Ikarusz. S ebben a hitben erősítjük meg, mi küzdő parányok is, egy szebb és boldogabb élet reménységét. A hogy a rothadó levélnek is van ereje, különben rothadni sem volna képes, a mi látszólag vigasztalan nyomorúságunk is a megváltás csiráját hordozza. A história meghozza ennek az elátkozott, szomorú és gyötrelmes korszaknak a husvétját is. Az emberiség, a szolidaritás, a szabadság szent ünnepnapját.

Az új lakbér-javaslat a képviselőház előtt

Ki részesül lakásvédelemben és ki lakbér-leszállításban? A törvényjavaslat általános rendelkezései

Bukarest, március 26.

Az a törvényjavaslat, amelyet Pop Vár igazságügyminiszter a lakbér-szerződéseket meghosszabbítására és a lakbér-leszállításokra vonatkozólag készített, hosszas latolgatás után végeleges formát nyert és az alábbi alakban kerül a kamara plénuma elé:

A KÖZTISZTVISÉLŐK ÉS NYUGDIJASOK LAKÁSÜGYE

1. Jelen törvény 1933 április 23-ig újra meghosszabbítja mindazokat a lakbér-szerződéseket, amelyek az 1931 április 4-én, a Monitorul Oficial 79. számában megjelent törvény alapján már meghosszabbítást nyertek. (Az idézett törvény az állami tisztviselőkre, közalkalmazottakra és állami nyugdíjasokra vonatkozik.)

2. Jelen törvény a köztisztviselők és állami nyugdíjasok családjára csak abban az esetben vonatkozik, ha a családfő 1932 április 23. előtt hunyt el, ha özvegyet és kiskorú árva, vagy árvaakat hagyott maga után.

3. A törvény 1933 április 23-ig felfüggeszti mindazokat a bírósági megítélt lakbér-végrehajtásokat, amelyeket az 1927 április 15-iki törvény 36-ik paragrafusa alapján hoztak. Ha valamelyik lakás, amelynek eddigi bérletét a törvény kedvezése megilleti, időközben már kiadott, úgy az új bérlet szerződésének az érvényét 1933 április 23-ig a jelenlegi törvény felfüggeszti.

4. A jelenlegi törvény értelmében egy évre meghosszabbított lakbér-szerződések bérösszege egyenlő az 1930 április 15-én törvényesen megszabott bérösszegekkel.

5. Azok a tulajdonosok, akik a törvényben körülírt bérbeadott lakásokkal rendelkeznek, e törvény kihirdetésétől számított negyven napon belül kötelesek a helybeli pénzügyi hatóságok útján jelen-

teni a pénzügyminisztériumnak, hogy 1931 és 1932 években az állam milyen összegekkel járult hozzá a bérösszeghez s ugyanakkor kötelesek megjelölni az erre vonatkozó bírói határozat számát és időpontját. Az erről szóló értesítést a portarel, vagy a közjegyző útján kell a pénzügyi hatóságok tudomására hozni.

6. Ha a bérlet az 1930 április 3-iki törvény után lett nyugdíjas, úgy az esetleges bérkülönbség viselésének a terhe mellett köteles a törvény kihirdetésétől számított 40 napon belül jelentést tenni a kerületi bíróságnál nyugdíjas voltáról. Ezekben az esetekben a bérösszeghez való állami hozzájárulás mértékéről a bíróság dönt.

7. Az állam 1933 január 1 és március 1 között fizeti ki a tulajdonosoknak a lakbérhozzájárulás címén esedékes összeget.

8. Abban az esetben, ha a bérlet tulajdonos is, ugyanabban a városban kilakoltatja az ingatlanában lakó bérletet, de csak ugyanabban a városban és csak akkor, ha egyetlen ingatlan, illetve legfeljebb 10 lakrészt fölött rendelkezik és ha ingatlan adóját már 1932 március 20 előtt lefizette. Ebben az esetben ömaga és családja költözhetnek be a kiürített ingatlanba. Több bérlet esetében kiemelt illeti az állami tisztviselőket és nyugdíjasokat. Állami tisztviselőket csak második esetben, vagyis ha más bérlet nincs, nyugdíjasokat pedig csak utolsó esetben szabad kilakoltatni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra, akik ingatlanukat 1930-31 évben adták bérbe. A kilakoltatási jog megilleti a feleséget is, azonban egyáltalában nem lehet fogatosítani a kilakoltatást 1932 október előtt.

A kilencedik paragrafus arra az esetre vonatkozik, ha a házigazda nyugdíjas, vagy állami tisztviselő.

A kilakoltatás lehetőségei

10. Ha a tulajdonos ingatlanának csak egy részét lakja, kérheti a többi lakrészek kiürítését is, abban az esetben, ha azokra magának és családjának indokoltan szüksége van.

11. A törvényesen megállapított lakbérösszeg 1932 április 23 és 1933 április 23 között állami és községi hivataloknál, megyei hivataloknál, közintézményeknél, amelyeknek a fenntartásához az állam hozzájárul stb. az 1929 október 26. bérösszeg 75 százaléka abban az esetben, ha a tulajdonosnak egyetlen ingatlan, illetve legfeljebb lakrésze van.

Minden más esetben a csökkentés az 1929 október 26. lakbérhez viszonyítva 30 százalékos.

Ha az ingatlan a fentjelzett időben nem mozt bérlet alatt, úgy az új bérösszeg kiszámítása az akkori adó alapján történik, kimutatható, hogy akkor mennyi bérvédelem után vetették ki az adót. Ha ez sem állapítható meg, úgy hivatalos becsléssel kell megállapítani, hogy abban az időben mennyi lakbért lehetett volna számítani a kérdéses helyiségről? Ha a bérlet, intézmény most kevesebbet fizetne, mint amennyi a hivatalos megállapítás során mutatkozik, úgy ez a kevesebb bérösszeg marad érvényben.

Ez a paragrafus egyáltalában nem vonatkozik az első paragrafusban kedvezményezett lakókra, vagyis állami tisztviselőkre és nyugdíjasokra.

12. Meghosszabbítja a jelenlegi törvény 1933 április 23-ig mindazon városi ingatlanok bér-szerződéseit is, amelyek 1932 április 23-án, vagy e dátum előtt járná-

nak le és amelyekben kereskedők (ha a bérlet személyesen üzte a kereskedést), ipari és kereskedelmi vállalatok, üzemek vannak, ha már 1932 április 23. előtt öt évvel költöztek abba a helyiségbe. Ha a kereskedőnek, iparosnak ugyanott van a lakása is, ahol a kereskedése, vagy műhelye, úgy a tulajdonos kérésére a 20. paragrafusban megállapított bírói hatóság dönti el, hogy a szerződés fő tárgya az üzlet-e, vagy a lakás. Ha a szerződés fő tárgya az üzlet, úgy a meghosszabbítás a lakásra is vonatkozik. A gyógyszerészeket a kereskedők kategóriájába sorozza a törvény. A jelen paragrafusban megjelölt bérleteknél alkalmazni kell a 11. paragrafus bérösszege vonatkozó rendelkezéseit.

13. Minden városi lakásbérletnél, valamint a 11. és 12. paragrafusokban megjelöltekénél is, amelyeknél a szerződés 1932 április 23-án, vagy a törvény kihirdetése után lép életbe, az évi bérösszeg nem haladhatja túl a 11. paragrafusban megállapított rendelkezéseket. Ha a szerződésben megállapított bérösszeg nagyobb volna, a bérlet ragaszkodhatik a csökkentéshez.

14. Ez a paragrafus a csökkentés hivatalos formáit írja elő. Ha a bérlet 1929-ben nem lakott ugyanott, ahol most lakik, úgy a tulajdonos a közjegyző, vagy a portarel útján megküldi a bérletnek az arról az évről szóló szerződést. Ha a kérdéses lakás akkor üresen állott, vagy nem volt bér-szerződés alatt, akkor a pénzügyi hatóságnak arról az évről szóló adózási igazolását kell a lakónak bemutatnia. Ha

a lakás nem esett a kérdéses időben adózás alá, vagy azután épült, úgy a bérösszeg megállapítását úgy a bérlet, mint a tulajdonos kérheti bírói úton. Minden ebben az ügyben szükséges beadvány bélyegmentes.

15. A törvény szerint megállapított bérösszeg három havonként fizetendő előre. A három hónapos terminusok a szerződésben megállapított időpontokhoz igazodnak. A rövidebb időre szóló előzetes fizetésekről szóló megállapodások érvényesek, a hosszabbakra szólók (fél évre, vagy évre), érvénytelenek.

16. Albérletek, akár az egész lakásra, akár annak egy részére, csakis a tulajdonos beleegyezésével köthetők, a törvény akármelyik rendelkezése alá esnek is az ingatlan.

17. A törvény rendelkezése alá eső bér-szerződések, amennyiben kellő időre nem fizették le a bérösszeget, teljes joggal, minden felszólítás nélkül is maguk után vonják a szerződés felbontását.

18. Az a bérlet, aki az 1932 február 10-iki törvény rendelkezéseire támaszkodva, felmondta a lakbérleti szerződést, a jelenlegi törvény kihirdetésétől számított tíz napon belül jogosult visszavonni a felmondást. Ez a visszavonás azonban nem érvényes, ha a tulajdonos időközben másnak adta ki a lakást és ha az idevonatkozó szerződést 1932 március 20 előtt láttaamoztatta. A tulajdonos köteles ezt a láttaamozott új szerződést a jelenlegi bérletnek öt napon belül bemutatni, ha erre tőle felszólítást kap. Ez portarel, vagy közjegyző útján történik.

19. A bérletnek jogukban van még az esetben is, ha a szerződést szabad forgalom útján kötötték is meg, negyedévi lakbérüket 1932 április 23-tól kezdődőleg 1932 május 6-ig bezárólag fizetni.

A 20., 21. és 22-ik paragrafusok a kilakoltatási körülményekről intézkednek. A kilakoltatás felett első fokon törvényszéki egyes bíró, másodfokon a törvényszék teljes tanácsa, harmadfokon a tábla dönt. Ha az egyes bíró kilakoltatást rendelt el, úgy a teljes tanács csak akkor függesztheti ezt fel, ha a bérlet háromnapos bérrel egyenértékű kauciót helyezett letétbe, viszont a tábla csak akkor függesztheti fel a teljes tanács kilakoltatási végzését, ha a kilakoltatandó fél hat havi bérrel egyenértékű kauciót helyezett letétbe, amibe beleszámítódik a törvényszéknél letétbe helyezett három havi kaució is.

A két utolsó (23., 24) paragrafus a régi törvény életbenmaradt paragrafusait sorolja fel.

Kötelező a vallástan az elemi iskolákban

Bukarest, március 26.

A kamara ma délelőtti ülésén áttért az elemi oktatásról szóló törvény reformjára, amely szerint a vallásoktatást az elemiben kötelezővé teszik.

A javaslatához elsőnek Grigoriucit szociáldemokrata képviselő szolt hozzá és a kötelező vallásoktatás terve ellen élesen tiltakozott.

Felszólalására Jorga miniszterelnök azonnal válaszlát és a következőket mondotta:

— Az elemi iskolai növendékek vallásoktatását a Szent Szinódus szorgalmazására kell kötelezővé tenni. A mai időkben, amikor a laikus erkölcs annyira gyöngye lábakon áll, szükség van arra, hogy a vallásos erkölcs töltse be a lelkeket.

Jorga beszéde után az egyes pártok szónokai szóltak fel és legnagyobb részben helyeselték a vallásoktatás kötelezővé tételét.

Vékony golyó, vastag kötél

Az, ahogyan most a milliomosok egyre-másra golyót röptetnek az agyukba, a szívükbe, az életükbe, nem csak divat és kortűnet. Ennek az újfajta öngyilkossági járóvannak átfogóbb és mélyebb indítékai is vannak.

Igy: indítékai, így, ilyen jogászian és bürokratikus stílusban. Ezeknek az öngyilkosságoknak már indítékai is vannak. A kis mosogató-szolgálo marólugjának és a borbély-legény vértfakasztó pengéjének, vagy a nyomorgó proletár ruhaszártó kötelének csak okai voltak. Az emberek, valahányszor egy-egy milliomos megöngyilkolja magát, borzalommal összecsapják két kezüket, aztán hirtelen az arcuk elé kapják tenyerüket:

— Jaj! — kiáltják. Nem, nem igaz, hiszen milliomos volt.

Jaj, igaz: a milliomosnak is meg kell halnia ugyanúgy és éppen úgy, mint annak a proletárnak, aki évek óta hiába várja a munka napját, annak a borbély-legénynek, akit megcsal a szerelme, mint a mosogató leánynak, aki teherbe esett és mint mindenkinék, aki a lehetetlenség és kilátástalanság kérdőjele előtt tanácstalanul áll.

Az emberek egyre sürűbben meg akarnak halni és az emberek egyre sürűbben meg fognak halni. Kreuger animál és animójára Szatmáron is elcsaltant most egy revolver. Két centivel a szíve felett szaladt a golyó. A milliomos szíve felé szaladt.

Ezek a milliomosok revolverek ugyanazt súvítik, amit a munkátlan családfele kötele nyiszorog és mert ma már — és holnap még inkább, — harmónikus összehangolódik vékony golyó és vastag kötél, lassan-lassan egymáshoz lesz, ha palaki milliomos, avagy koldusszegény rongyember csupán. Hiszen, mikor születik, egyaránt bába vagyta köldökzsinórjukat, illő is hát, hogy mikor halnak, egyformán rendőrhatalóság adja ki temetési engedélyüket.

És mert a profán életben való boldogulás zenitjére felkapaszkodottak maholnap ugyanolyan sürűen nem akarnak élni, mint ahogyan a mélységbe letaszítottak nem tudnak élni, nagyon természetes, hogy előbb-utóbb az élet deferál. Sem az összes milliomosok, sem az összes lerongyolódottak nem ölik majd meg magukat, mert előbb-utóbb csak rájönnek, hogy sokkal értelmesebb és bölcsőbb cselekedetet cselekednek, ha maguk helyett azt az életet ölik meg, amely ma olyan, hogy életüket veszi. Ez olyan logikus és olyan kézenfekvő, hogy még az általános emberi butaság is ráeszmél egyszer.

Ma még él bennünk az ideológia, amelyen nevelkedtünk és amelyet odahagyni nem merünk. Ma még mindig úgy van, hogy az öregség kilátástalanságának jogcímén gyilkoljuk a fiataljainkat. Ma — ennyi pénz és orkán után! — még mindig ott tartunk, hogy arra a tíz esztendőre spórolunk, amely a hatvan után marad, ha ugyan marad és azt a hatvanat, amely meg van és mely realitás, feláldozzuk azért a tízért, amely valaha esetleg meg lesz, ha meg lesz.

Ha nem lesz meg, — veszik a marólugot, a kötelet, az acélgolyót.

Ez ostobaság! Ez az ostobaságok teteje! Apáink gyűjtötték és apáink — itt szinte kivétel sincs! — ma tengődnék. A tele sajárt éppen úgy felrugta az élet-moloch, mint ahogyan a csak fél csebernyi meggyűjtött életelixirt is kiborította ugyanaz az élet-moloch. És bár a hajdani gazdagok ma mind öregek, de egyáltalában nem gazdagok, mi csak gyűjtünk és habzsolunk, kalkulálunk és teaurálunk, holott itt előttünk a példa, hogy az élet alkonyán az elspórolt öröm és a megpótl boldogság nem biztos tőke, csak biztos alkony. Az öregség, — ez a szabály, — eljön, de a vagyont, — ez is szabály! — elmegy, mert minden példák és tanulságok igazolják, hogy az élet rendszere és a vagyont állama ma olyan, hogy elmegy. Az illanó olaj is elmegy és a hinta is csak úgy hinta, ha egyszer felível, másszor alábukik.

Amíg a város népe meg nem érti és el nem hiszi, hogy a város öröme és fénye kivételes kegy, addig, amíg meg van és be nem látja, hogy a város nem az öregek, de a fiatalok és erősek porondja, addig mindig kötelet tesz a nyakára az előregedett és elszegényedett városi ember ugyanakkor, amikor a falu öregje a vénség nyugalmával, a maga kapadokhánnal töltött makrapaját tovább szítja. El kell végre oda jutni, hogy nem kell nyugdíj és nem kell vagyont, mert nyugdíj és vagyont csak a városnak kell, hanem nyugdíj és vagyont helyett az öregek falu kell. Falun az emberek nem öngyilkolják magukat, ha — megöregszenek. Aki, ha öreg, vagy vagyont vesztett, kötelet vet a nyakába, az száz esetben csak egyszer falusi ember, de száz esetben kilencvenkilencszer városi. Falun napon-ta tojást tojik a tyúk és tejet ad a tehén, városban ezzel szemben vízdíjat fizetünk a vízért és személpénzt a személnkért.

Városon igények vannak, de igaz, vannak élvezetek is. Amíg telik, akinek telik, fiatalon nem élvezi, mert élvezni akarja öregségére és gyűjt. Mire megöregszik, nem élvezi, mert sorra-rendre odavész, amit összehordott és öregségére elspórolt attól az életől, amelyet csak egyszer él és amelyről soha sem biztos, hogy örege valaha meg is él.

Nem innen, de szószékéről és katedréről hirdetni merném és kellene is: öregségünk napjaira csak egy kunyhót és öt holdat körírbé. Eddig lehet gyűjteni és eddig szabad. Csak eddig! A többi a fiatalság, a pazarlás és az élet, amelyet most mindig kisémmizünk és mindig félretaposunk, mert félünk, hogy — jön az öregség. Igaz, a kölni víz kellemesebb illatú, mint a trágyalé, de egészen bizonyos, az aggkori védelgyengülés is van olyan emberhez mérte sors-beteljesülés, mint a revolvergolyó. És tagadhatatlan, kellemesebb fehér párnák között és szanatóriumi ápolás közben az utolsó áment mondani, mint a kis nádfedelesben, ahonnan orvosért napi

járásra is hiába küld az ember, de ezzel szemben ismerjük el azt is: nincs e világban teremtetett lény, amely azért él, hogy ha meghal, szépen haljon meg.

Minden állat elboul, ha halni készül, csak mi arcátlanokodunk annyira, hogy egy és szent és tiszta életünket is feláldozzuk haladásunk és kialvásunk bizonytalanságaiért.

Ez az írás nem az öregeket bántja, akiknek zokon is eshetik, hogy ellenük és életük ellen tüzel itt-ott a hang, hanem a fiatalokat üti, akik főbe is lövik magukat azért, mert már nem lehet szép az — öregségük.

Mire megöregszenek, nem lesz vagyonuk és mert vagyonuk megcsorbul, nem akarnak

öregek lenni. Ezért a buta logikáért puffantgatják magukat Kreugerék és társai és ezért az ostobaságért nem él, aki élhetne, ha élni merne.

Nem ahhoz kell bátorság és emberhez méltó elszántság, hogy főbe lövjük magunkat, hanem ahhoz, hogy kiéljük az életet, amíg élet és életként mehet. Ha nem mehet, ha nem lehet vagy ha már nem lehet, cseréljük fel a parkettes paradicsomot — a tehénistállóval.

Napoleon nem Wagramnál volt hős, hanem Szent Ilonán.

Wagramnál élt, de Szent Ilonán is — élt.

HALÁSZ SANDOR

A genfi Beau Rivage-ban, a Duna-konfederációs terv lelkes apostolával

Tardieu terve csak kísérleti léggömb, amelyet a középeurópai szakértőknek kell tartalommal megtölteni — mondja Hantos Elemér

Az elszánt Titulescu és az optimista Benes. Hantos dr. első csalódásának mondja, hogy „ilyen könnyen megvalósul a dunai blokk terve“

Genf, március 26.

Csak kevés embernek adatik meg az apostol sorsa, hogy eszméiket ha nem is látják diadalmaskodni, de szelében-hosszában beszélni hallanak róluk. Ez a sors érte utol ezt a szerény embert, akivel a genfi luxusszálloda egyik meghitt zugában ülök együtt. Hantos Elemér ma már általánosnak úgy tekint az európai sajtó, mint akinek elméjében pattant ki először az a terv, amellyel most „Tardieu-féle dunai kezdeményezés“ címén foglalkoznak az európai nagyhatalmak vezető államférfiai.

Néhány napon keresztül, amíg Tardieu Genfben tárgyalt, Hantos Elemér volt az érdeklődés előterében. Tőle akartak valami „közlebbit“ tudni az újságírók, az

6 francia és német nyelvű előadásaira gyűltek össze a nemzetközi intellektuális élet tarka-barka népségei, hogy megtudják a magyar egyetemi professzor ajkáról, mit szólnak a Dunavölgyében ahhoz a váratlan tervhez, amellyel a francia miniszterelnök szeretné boidogítani az egykor boldog Monarchia szilánkokra zúzott területeinek népeit.

Hantos Középeurópáról szóló új könyvével a hóna alatt úgy jelent meg Genfben, mint akit csak a saját optimizmusa, belső tüze vezérelt ide, de néhány nap múltán már a nemzetközi sajtó egyöntudtuen elismerte, hogy a különösen ambiciózus magyar egyetemi tanár könyve és előszóbeli aktivitása adta meg a döntő lökést Tardieu kezdeményezéséhez.

Beszél a gazdasági duna-konfederáció uttörője

Most már egymás után távoznak a delegátusok a leszerelési konferencia metropolisából, legutoljára utaznak el azok az államférfiak, akik a dunai szövetség tervéről tárgyaltak. Hantos, miután végre megmenekült a világsajtó munkatársainak szakadatlan ostroma elől, zavartalan kedvességével elbeszélget velünk a Hotel Beau Rivage-nak a főpartra tekintő egyik szájnyában.

— Az általános meglepetés — kezdi Hantos Elemér — amelyet Tardieu terve kelteft a politikailag jól beavatott körökben is, csak abban leli magyarázatát, hogy az összetartozó középeurópai kisállamok szükségszerűen gazdasági egyesülését eddig nem vették komolyan.

— Pedig már 1920-ban történt, hogy „Öt állam egy folyam“ cím alatt Bécsben előadást tartottam és már akkor pontosan megállapítottam a Tardieu-tervben kifejezésre juttatott gondolatoknak földrajzi körvonalait, mint olyan minimális programot, amelynek alapján Középeurópában teljesen új gazdasági terület fog kialakulni.

— Több mint egy évtized óta konok-sággal kitartottam meggyőződéseim mellett, bár

küzdelmemet rendkívül megnehezítette az a sok hiteltelenség, sőt kicsinyesség is, amellyel különösen az ugynevezett beavatott személyiségek részéről találkoztam.

De nem estem kétségbe, mert ezek a beavatott személyiségek — tapasztalatom szerint — még mindig kevesebbet tudtak az európai politikához, mint én, aki pedig nem voltam és nem is vagyok sem miniszter, sem aktiv politikus...

— Meg kell vallanom: középeurópai tervem megvalósulását nem láttam ilyen közelinek, mint aminőnek ma jelentkezik. Talán tíz esztendő óta ez volt az első igazi politikai csalódásom, de ebben osztozom más politikai személyiségekkel is, mint például Benes csehszlovák külügy-miniszter ural, aki itt Genfben azzal fogadott: maga is alig hitte volna, hogy ilyen hamar akuttá fog válni a középeurópai államok együttműködésének kérdése.

— Az én középeurópai programom a célok és eszközök egész rendszerén, meg-másíthatatlan gazdasági törvényeszerűségek egymásba kapcsolásán épül fel, míg a Tardieu-féle lépés, amely súlyt kölcsönöz most az én tervemnek, voltaképpen nem más, mint egy „ballon d'essai“, (kísérleti léggömb), amely nincs komoly programnak szánva.

— Jellemző a francia felfogásra az a tény, hogy midőn genfi előadásomban a

francia tervnek az áru-kontingensekre vonatkozó részét bíráltam, hozzám lépett és bemutatkozott Brière francia sajtófőnök úr és közölte, hogy

Tardieu az ő emlékiratát csak keretnek tekinti, amelynek tartalommal való megtöltése „ránk vár, a dunai államok szakköreire“.

Az elnök — ugymond — nem is köti magát a Tardieu-terv egyetlen pontjához sem és egyedül az a lényeges számára, hogy az egész alakulat a lehető legteljesebb hatályossággal létrejőjön, különben pedig szívesen elfogad minden javaslatot, amely tökéletesebbé tudja tenni a dunai népek gazdasági szövetkezését.

TITULESCU ELSZANT,
BENES OPTIMISTA

— Milyen hangulattal találkozott az érdekelt országok genfi delegátusai körében?

— Az államférfiak át vannak hatva a cselekedniakarás szikrájától. Titulescu például nagyon elszánt, Benes pedig fel-tűnően optimista...

— Én Ön is biztatóbb színekben látja-e már a középeurópai államok összefogását?

— Miután Középeurópa gazdasági összefogását — mondja most gyorsan Hantos Elemér, — a Középeurópához tartozó kisállamoktól azok súlyos pénzügyi és gazdasági helyzete folytán nem lehetett várni, csak egy nagyhatalom kezdeményezésétől volt remélhető a mindannyiunk jövőjére annyira kiható kérdés megoldása. A világgazdasági és jelenlegi pénzügyi helyzetben pedig ez nem lehetett más nagyhatalom, mint Franciaország.

— Másfelől azonban rendkívül örvedetes az a tény is, hogy

Anglia — úgy látszik — mindenben egy véleményen van Franciaországgal, sőt remélhető, hogy a két másik nagyhatalom: Olaszország és Németország szintén megnyerhető lesz a terv számára. Összintén szólva, nem hiszem, hogy a terv megvalósulása ilyen gyors ütemben következne be.

— Hát Magyarországon szintén úgy látják-e, hogy a dunai blokk megteremtése szükséges valami?

— Magyarország érdekét a dunai blokkban — feleli a volt államtitkár —, a külkereskedelmi statisztika elég élénken megmutatja, mert ebből kitűnik, hogy Magyarország gazdasági forgalmának több, mint 70 százalékát bonyolítja le a szomszédos országokkal.

Ha létrejön ez az alakulat, Magyarország összes felesleges mezőgazdasági termékeit elhelyezheti egy meglehetősen körülhatárolt közeli vonalon belül, míg Románia és Jugoszlávia számára más értékes piacok nyílnak meg az új szövet-ség folytán.

Hantos Elemér új reménykedéssel, bizakodással töltötték el genfi mozgásai és tárgyalásai és az utódállamok magyarsága csak öszintén kíváncsi, hogy az utódállamok gazdasági és kulturális megbarátkozásának, együttműködésének önzetlen előharcosa ne csalódjon a reményeiben.

Seidner Imre

Facér szakácsnő és pincér becsapta a magyar póstát

Agyafutrt szélhámosságot üztek postautalványokkal

Budapest, március 26.

A rendőrség pénzesutalványokkal eredeti módon visszaelő szélhámossokat leplezett le. Medvieraczky Péter pincér és Újság Ilona szakácsné, akik régebb idő óta munkanélküli vannak, beállítottak a postahivatalokba és megfigyelték, hogy egyesek milyen címre adnak fel utalványt pénz. Ezután nyomban expressz-levelet irtak a főpostának, jelezvén, hogy a címekről feladott pénzt továbbítsák ide vagy oda, mert időközben lakást cseréltek. A postautalványt az így megadott címre kézbesítették, ahol a család hamis igazolvány alapján felvették az összeget. Ilymódon több ezer pengőt sikerült szerezniük, míg végül ismeretlen fosztogatók ellen beadott több rendbeli feljelentés alapján letartóztatták őket.

Astra (Apolló) Mozdó BRASSÓ.

Mától, március 26-tól kezdve fut szenzációs filmujdonságunk:

„RONNY“

Főszerepben a közönség kedvencei:

Willy Fritsch és Nagy Kató

Zenéjét szerzette Kálmán Imre,

magyar motívumok alapján. Ronny a legnagyobb „UFA“-matador szezonsláger

Vasárnap és hétfőn délelőtt nagy Matiné-előadás.

Megini kezdődik?

Borzalmas vasuti karambol Braila mellett

Az expressz-vonat belerohant egy személyvonatba. Tizenkét utas súlyosan megsebesült. Egy szatmári kereskedő is van a szerencsétlenség áldozatai között

Letartóztatták a vétkes vasutasokat

Bukarest, március 26.
Megdöbentő vasuti szerencsétlenség színhelye volt a Braila mellett levő Baldovenesti állomás, ahol

a Bukarest felől jövő Pullmann-expressz száztízkilométeres sebességgel belerohant a szembejövő 812-es számú galaci személyvonatba.

Az összeütközés következtében a két vonat mozdonya egymásbafuródott, a személyvonat kocsijai pedig hatalmas ívben kilendültek a pályáról. A katasztró-

fát borzalmas jajveszékelt követte nyomon.

Rövidesen úgy Galacból, mint Brailából segélyvonatok érkeztek a helyszínre, és megkezdődtek a mentési munkálatok.

A személyvonat kocsijai alól tizenhét sebesültet húztak ki, közöttük Farkas Jenő szatmári kereskedőt

és Isacescu piatra-neamti szenátort. A szerencsétlenségnek halott áldozata egyelőre nincsen. A sebesülteket a brailai és

galaci kórházakba szállították.

A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a karambolért Jon Constantinescu, a Pullmann-expressz mozdonyvezetője felelős, aki a megengedettnél gyorsabban hajtott keresztül a baldovenesti-i állomáson és nem vette észre a leadott jelzéseket. A személyvonat viszont három perces késéssel futott be az állomásra és ez is egyik oka volt a katasztrófának.

A hatóságok letartóztatták a Pullmann-expressz mozdonyvezetőjét és fűtőjét, Baldovenesti állomás főnökét és forgal-

Hüléses betegségeknél

rheumatikus, köszvényes és ideges fájdalmaknál a Togat-tabletták gyorsan és biztosan hatnak. Togat nagymértékben hűgysavoldó és bakteriumölő, a baktériumok közvetlenül gyökereiben támadja meg! Több mint 6000 orvosi vélemény! Egy kísérlet meg fogja győzni! Minden gyógyszerárban. Lei 52.

mistáját, mert ezek az összeütközés pillanatában nem voltak a helyükön.

A szerencsétlenség sebesültjei közül tiznek az állapota súlyos. A Pullmann-expressz utasai közül csupán néhányan szenvedtek könnyebb sérüléseket.

Ujabb jelentések szerint a Baldovenesti állomáson történt borzalmas karamból 17 súlyos sebesültje között van Isacescu Victor piatra-neamti szenátor, továbbá Petrancenco királyi hadbiztos is. A katasztrófának van még egy magyar áldozata is Tóth Gyulának, a Pullmann-vonat szakácsának személyében.

A karambol következtében okozott kár az eddigi megállapítások szerint meghaladja az egymillió lejt.

Elhatározták a Kreuger-koncern felszámolását?

Megszűnik a Kreuger & Toll Aktiebolaget

Stockholm, március 26.

A Kreuger és Toll koncern ügyeinek megvizsgálására kiküldött szakértő bizottság ma közzétette jelentését, mely a Kreuger Ivar öngyilkosságához hasonló szenzációval szolgál.

A szakértő-bizottság megállapítja, hogy a koncern nem tartható fenn tovább és szükséges a leszámolás. A leszámolás módjait a jelentés nem jelöli meg, csupán azt hangoztatja, hogy a gyors értékesítés csak rontaná a koncern amúgy is kedvezőtlen anyagi státusát.

A likvidáció során a svéd gyufakirály családja s az amerikai és más érdekeltségek teljesen szétválnak és a híres Kreuger és Toll részvénytársaság, ez a hatalmas világceg, megszűnik.

Ha így megy tovább is

Súlyos események várhatók Európában — mondja Tardieu

A francia miniszterelnök éles kritikája a Népszövetségről

Páris, március 26.

A francia szenátusban a külügyi költségvetés vitájának befejezése után Tardieu miniszterelnök választ adott a külpolitikai kérdésekben elhangzott interpellációkra.

Beszédében megállapította, hogy a Népszövetség közbelépése szüntette meg a sanghaji badiállapotot, bár azt is kihagsúlyozta, hogy

a közvetítő tárgyalások során a Népszövetség gyengesége és presztizsihiánya beigazolódott.

A leszerelési kérdéssről a következőkben foglalta össze a francia álláspontot:

A francia javaslat 13 év tapasztalatának leszárt eredménye és azt nem lehet figyelmen kívül hagyni, mert nem a kormány, hanem az egész nemzetnek kivánságait fejezi ki.

A Népszövetségnek teljhatalmat kell biztosítani, hogy a leszerelési kérdést rendezhesse.

Ha a gyomorban tul-sok sav képződik, beáll a gyomorégés.

A gyomorsav elég kellemetlen módon néha felszáll egészen a torokig. Ha ez az állapot hosszabb ideig eltart, még gyomorfekély is keletkezhetik, amely a gyomorfalakat áttöri és így a beteg életét is veszélyezteti.

Azok a személyek, akik gyomorbántalmakban szenvednek, vagy érzik, hogy néhány órával az étkezés után, bizonyos ételek, vagy ételrészecskék még megmaradtak a gyomorban, azonnal megszabadulhatnak bántalmaiktól, ha a nem hajtó dr. Göllis-féle étporti beveszik. Ara 52 lej.

Csak gyógyszerárakban és drogériákban kapható, még pedig kizárólag védjeggyel és dr. Jos. Göllis utódiái Wien aláírásával ellátott eredeti dobozokban.

Impresszáriók gyásza

158 éves korában meghalt Zoro Aga, a világ legöregebb embere

a világ legöregebb embere

London, március 26.

Szombaton reggel az egyik londoni kórházban meghalt a török Zoro Aga, a világ legöregebb embere. Zoro 158 éves kort ért át, amely alatt tizenkétszer nősült, összesen negyvennyolc gyermeke volt, akik közül azonban csak egyetlenegy van életben.

Zoro Agát néhány nappal ezelőtt, amerikai utjáról való visszatérésekor elgázolta egy autó és az ekkor szenvedett belső sérülésekbe halt bele.

Különben a szegény öreg muzulmán, akinek az életkorára persze nem lehet mérget venni, csak az impresszáriók gyászolják. Szép pénzeket kerestek ugyanis vele.

Fiatalok hármias öngyilkossága Budapest határában

Munkánélküli és szerelmes volt két iparostanuló, meg egy leány — közös halálra szánták magukat

Budapest, március 26.

Megdöbentő, titokzatos hármias öngyilkosságot fedeztek fel tegnap a főváros közelében elterülő Kamara-erdőben. Három tizenhétéves gyerek, Csizsár Ilona, Horváth Aladár és Kovács Ferenc, revolverrel öngyilkosságot követtek el és mindhármukat vértócsában fekvő, eszméletlenül találták meg a kihívott mentők.

Az élesztési kísérletekre először a leány tért magához, aki elmondotta, hogy Horváth Aladár előbb örá, majd Kovácsra lőtt, azután pedig önmagába eresztett golyót. Az erdőbe villamoson mentek ki, a revolvert Horváth szerezte valahonnan.

Öngyilkosságuk okát a leány életuntságukban jelölte meg.

A leány állapota nem súlyos, a két fiú azonban életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Mindhárman iparostanulók.

A rendőrség titokzatos háttérrel gyanít és ezért erélyes nyomozást indított.

Legújabb jelentés szerint a rendőrség megállapította, hogy szerelmi dráma történt. Mindkét fiú, Horváth és Kovács is, szerelmesek voltak Csizsár Ilonába, de egyikük se tudta elvenni, mert munkánélküli voltak, ezenkívül féltékenykedtek is egymásra. Ezért határozták el, hogy mindhármán megválnak az élettől. Miután kimentek a Kamara-erdőbe, ott tüzet raktak, majd összecsokolóztak és elbucsuztak egymástól, ezután Horvát elővette apjától elvett revolverét és leadta a két lövést, végül önmaga ellen fordította a fegyvert.

A fiatal szerelmeseket a Rókus-kórházban ápolják.

Bogdán Istvánné kosztipénzt ad a hazajáró léleknek

A községi bíró azonban nyakonragadta a telhetetlen kísértetet

Dicsőszentmárton, március 26.

Bogdán Istvánné, — lakik a Dicsőszentmárton közelében fekvő Szárpatak községben, — nemrég, egy éjszaka arra ébredt fel, hogy valaki halkán megkopogtatja az ablakát.

— Ki az? — kérdezte rémülten az asszony, akinek mindenféle rémes rablóhistória és gyilkosság jutott hamarosan az eszébe.

Az ablak alól egy siri hang válaszolt:

— Én halott férjed kísértete vagyok s azért jöttem, hogy adjál pénzt.

Ehezem a tulóilágon s nincs miből ennivalót vegyek magamnak...

Bogdán Istvánné kinézett az ablakon s majdnem elájult ijedtében, amikor fehéren imbolgó alakot látott a ház körül. A rémüllettől fogvacogva magyarázta meg a szellemnek az ablakon keresztül, hogy nincs egy árva piculája sem otthon, de majd kér kölcsönt és holnap, ha a szellem újra megjelenik, hűségesen átadja a pénzt.

— Senkinek el ne áruld, — mondotta bucsuzól a szellem, — hogy mire kéred a pénzt, különben halálánál halálával halsz meg!

meg!

A babonás asszony másnap elszaladt a biróhoz és kért tőle 100 lejt kölcsön. Éjjelkor a pénzt odaadta a szellemnek. Ettől kezdve a halott férj kísértete gyakran megjelent és mindig pénzt követelt. Bogdán Istvánné pedig mindig elszaladt a biróhoz és kérte kölcsön a 100 lejket. Egészen addig, amíg a biró meg nem elégte a dolgot és meg nem tagadta kereken az újabb kölcsönt. Bogdáné pedig, — aki úgy látszik nagyon szíven viselte, hogy halott ura szelleme a másvilágon is rendes kosztot legyen, — elfelejtkezve a kísértet fenyegetéseiről, töredelmes vallomást tett a bírónak.

A következő napon a biró lesbe állt és nem törődve az éjjeli rémek bosszujával, nyakonragadta a Bogdán Istvánné háza körül kóválygó fehér árnyékot. Kiderült, hogy a hazajáró lélek nem más, mint egy elmeses ciganéasszony, akit a környéken Csúrika néven ismernek. Csúrikát természetesen azonnal letartóztatták. És Bogdán Istvánné azóta háborítatlan aludhatja az igazak álmát...

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYÉR GAGEL

A nyugdíjasok megostromolták a pénzügyigazgatóságot Jasi-ban

Jasi, március hó 26.

A jasi nyugdíjasok, akik szívtén hónapok óta nem kapják járandóságukat, tegnap valóságban megostromolták a pénzügyigazgatóság épületét és mindenáron a pénzügyigazgatósághoz akartak bejutni, hogy végezzenek vele. A helyzet annyira feszült volt, hogy karhatalmat kellett kihívni, amely azután formálisan megütöztette a nyugdíjasokkal. Az incidensnek számos sebesültje van.

Ottó királyfi — a tiroli császárivadászok kapitánya

Stenockerzel, március 26.

Ismeretes, hogy a napokban a tiroli császárivadászoknak egy küldöttsége tisztelt Ottó királyfiat, akinek átadta a tiroliak ajándékát, egy császárivadász kapitányi uniformist. Ottó meghatva köszönt meg az ajándékot, majd a következő szavakat intézte a küldöttséghez:

— Remélem, hogy Ausztria súlyos megpróbáltatásainak rövidesen vége szakad. A jobb jövő már nem késhet sokáig.

A küldöttség ezután Zita exkirálynénál tisztelt, aki előtt a tiroliak nevében kifejezte azt az óhaját, hogy

szereznék néhai Károly király hamvait Tirolba vinni.

Zita megköszönte a tiroliak hűségét, sajnálkozással adta azonban tudomásukra, hogy jelenleg lehetetlen a koporsót Madeira-szigetéről elszállítani, amennyiben pedig elhoznák, úgy csakis a bécsi kapucinusok sirboltjába helyeznék.

Románia és Svájc között kliring-tárgyalások folynak

Bukarest, március 26.

Az egyre-másra életbeléptetett külkereskedelmi megszorítások és fizetési akadályok miatt az európai államok között mind több és több olyan megállapodás jött létre, amely a külkereskedelmi forgalomban a kölcsönös fizetéseket kompenzációs formában rendezi. Románia az utóbbi időben szintén több állammal kezdett ilyen kompenzációs, illetőleg devizakliring tárgyalásokat, de végleges egyezményt még nem hozott létre. Svájccal indult meg a kliringtárgyalások, amelyek, mint értesülünk, kedvező mederben folynak.

— Uri betörők kísérleteznek Gyergyószentmiklóson. Tudósítónk jelenti: Az elmúlt éjszaka vakmerő betörést kíséreltek meg a gyergyószentmiklósi Haimann Leo-féle villában. Pénteken késő este Lukács Balázs, akire a villa őrzését bízták, gyanús motorkalászlára lett figyelmes. Óvatosan a zaj eredetéhez közeledett, de a betörők is észrevehettek valamit, mert hirtelen kiugráltak az ablakon s bár az őr utánuk lőtt, sikerült értetlenül elmenekülniük. A bevezetett vizsgálat szálai egy előkelő család tagjai felé vezetnek, a rendőrség azonban a nyomozás érdekében egyelőre még titokban tartja a neveket.

NEM HULL KI

a haja, ha a

PETROLE HAHN

hygienikus lociót használja, mely biztos hatású hajhullás, korpa és a fejbőr viszketése ellen.

A PETROLE HAHN

megfeszíti és fényessé teszi a haját anélkül, hogy zsírosítaná. Megrögzíti a frizurát és megőrzi annak természetes báját

Romániai vezérképviselő:

Agence Générale Française en Roumanie (Ernest Thiriet)

Str. N. Filipescu No. 12. — Bucuresti.

Kapható mindenütt!

Utasítson vissza minden utánzatot és kérjen csak eredeti csomagoláshoz utalva.

Ha nincs 16,...

Pótpénzt nyomat Gyergyószentmiklós városa

Házi használatra fizető-bonokat adnak ki 20, 50 és 100 lejes címletekben

Gyergyószentmiklós, március 26.

Bizonyára országos érdeklődésre tart számot az a hír, hogy Gyergyószentmiklós városa a maga házi használatára bevezette azt a bizonyos „pótpénzt”, amiről már komoly közgazdászok is annyit cikkeztek és vitatkoztak. És fokozza ennek a hírnek az érdekességét az is, hogy a gyergyószentmiklósi interimbizottság ehhez az érdekes és jellemző kezdeményezéshez állítólag megszerezte a minisztérium hozzájárulását is.

Gyergyószentmiklós már hónapok óta abba a helyzetbe került, hogy fizetési kötelezettségeinek csak a legnagyobb nehézségek között tudott eleget tenni, holott két évre visszamenőleg rengeteg adó és taxakövetelése van a leszegényedett lakosságnál. A mai körülmények között ezeket a követeléseket behajtani részben a lehetetlenséggel határos, részben kegyetlen adóterrt követelne a városi hatóságok részéről, ezt pedig az interimár-

bizottság el akarja kerülni.

Ezért választotta a „pótpénz”-kibocsátás kisss szokatlan, de valószínűleg beváló kísérletét.

A város a maga terhére és veszélyére úgynevezett „fizető bont” bocsát ki 100, 50 és 20 lejes címletekben.

A pótpénz csak a város belső területén érvényes. A város szállítói és hitelezői „fizető bont” kapnak pénz helyett s ezeket a bonokat felhasználhatják mind azokról a kereskedőknél és iparosoknál, akik a városnak tartoznak. A város a bonokat rendes névértékben fogadja el és tudja be az adófizetésnél.

A „pótpénz” már sajtó alatt van, ahogyan tudósítónk jelenti. Különleges viznyomások papírt használnak hozzá, hogy a hamisításokat megelőzzék, illetve megnehezítsék. A város lakossága nagy érdeklődéssel várja, hogy a kísérlet vajjon lendít-e és mennyit a szinte egészen elapadt forgalmon.

Egy hét a Szajna-parion

Már a franciákat sem veti fel a pénz

Alig akad zsákmányuk az autos-banditáknak — Új sport: biciklis ujságkihordó-verseny — Régi kincsek a mai nyomorúságban

Páris, március 26.

Ha a párisi bűnkronikák legnagyobb részét a „drame passif onel” — a szerelmi dráma képezi, és alig van nap, hogy ilyfajta egyéni konfliktus ne fejeződne be véres csattanóval, — úgy viszont a közbiztonsági állapotok az utolsó években szinte ideálisak voltak. Amit persze Chiappellur nem kis büszkeséggel saját érdemének és jól működő gárdájának tulajdonít. Tény is, hogy mint akár a jámbor kis városokban, addig egész nyugodtan lehetett járni Páris utcáin éjjel is.

Csak az utolsó két hét hozott ebben a tekintetben némi változást. Alig van éjszaka, hogy ne jelezzenek két-három utcai rablótámadást, még hozzá elég forgalmas utcákban, a jobb negyedekben.

A rablók egészen modern alapon, „csikagói mintára”, autóval dolgoznak. Így követik a kiszemelt áldozatot, akivel — revolveres megfélemlítéssel egybekötve — gyorsan végeznek, hogy percek alatt tovarobogva, hasonló módon folytassák a város másik végén. E kiruccanásokra természetesen lopott autót használják, a melyeket nyomeltűntetés szempontjából, gyakran változtatnak. Így történik azután, hogy egyre-másra akadnak gazdátlan autókra egy-egy utcaszélen.

A rendőrség erélyes nyomozásának eredményeképpen a napokban sikerült négy fiatal suhancot elfogni, akik rövidesen bevallották, bűnösségüket. Kiderült, hogy

egy hét leforgása alatt 30 autót loptak, ellenben a „munka” eredménye nem volt elég jövedelmező, mert csak 700

frankot és néhány értéktelen zsebórát és női retikult harácsolnak össze. Ez utóbbiakban alig volt pénz, de igen gyakran Szűz Máriás olvasó és majdnem mindig — ruzs és puder.

A rablók is levonhatják ebből a tanulságot.

Az ujságkihordók gyorsasági versenye.

Ennek a mi beteg korunknak talán egyetlen rokonszenves jelensége a sport-szellem. És talán még rokonszenvesebb az, hogy itt Párisban is megértéssel támogatják és buzdítják ezt a sportszerűséget. A nagy és gazdag napilapok általánosan rendeznek érdekes sportmanifesztációkat a boxtól a rugby-n és footballon át az atlétika minden ágában.

Mostanában az egyik legnagyobb esti lap, az „Intransigeant” égisze alatt folyt le az ujságkihordók nagy bicikli-versenye, mely egy a gyorsaságnak, mint az ügyességnek kemény próbája volt.

Tudni kell ugyanis, hogy a párisi lapok naponta többszöri megjelenése és az ujságkioszkok ellátása ügyes biciklistagárdát termelt ki. Ezek az ujságkihordók a 15 kilós ujságcsomaggal terhelt, ördögi gyorsasággal kerekednek az egyre örületesebb forgalmu városban. És az autók, kamionok, autóbuszok és villamosok labirintusán vakmerően suhannak át.

A versenyek célja egyrészt a csoportok szerinti, másrészt az egyénileg leggyorsabb biciklistáknak a kiválasztása volt.

A különböző lapok biciklis kifizetőiből 160 jelentkezett a versenyre. Akárcsak egy sportklub, úgy viselik az ujságjuk „színeit” és festői csoportot képeznek a

különböző dresszeikben. A starthoz a jelt a „francia Nurmi”, a híres futó bajnok: Lacoumégue adja meg, akinek hallhatóan népszerűségét talán még fokozta az atlétikai szövetségből való kizárása. A versenyzők között hadirokkant félkezeűk is vannak, akik 5 perc előnyben indulnak.

Természetesen most is viszik a 15 kilós ujságcsomót rácsatolva a gépükre és így kezdődik a verseny, keresztül-kasul Páris utvonalaiban, ahol bizonyos pontokon az ellenőrző bizottság várja őket, míg végig az utcán, ablakokban, fák tetején a nép, ezen a napsütéses vasárnapon, izgatottan követi a verseny szakaszait. A finish a Montmartre egyik romantikus terén fejeződik be, ahova egy 21 éves fiatal ember — az Intransigeant egy kifizetője ér be elsőnek: a 35 kilométert 54 perc és 54 másodperc alatt tette meg. Viszont a csoport szerinti elsőséget a Paris-Sport ujság gárdája nyerte el, amely így becsületet szerzett a sportlapnak.

Középkori drágaságok és ereklyék közszemlére téve

Amikor a legfeszültebb volt a francia-angol „vámviszony” éppen abban az időben nyílt meg Londonban a szenzációs francia képzőművészeti kiállítás, mely a legrégebbi koroktól a múlt század végéig bemutatta a legrepresentatívabb francia műkincseket, festményeket, szobrokat. És nemcsak a Louvre remekei, de a francia katedrálisok és vidéki muzeumok rejtett kincsei is átvándoroltak a Csatornán. — Most, hogy a londoni kiállítás bezárult és mielőtt a legszebb darabok visszavándorolnának a hétlakattal őrzött muzeumokba és kápolnába, néhány napra közszemlére tették ezeket a „Bibliothèque Nationale”-nak egy külön termébe.

Valóban páratlan szépségei látható itt a középkori ötvös- és miniatűr-művészetnek. A reimsi biblia, melynek fedelét remek művi elefántcsontfaragás képezi, beszegve drágakövek keretével. Ugyancsak Reims-ből való az email művészet egy pompás példánya, egy tömjéntartó, meg a 9-ik századból való Paraclet koronája. És mintegy különös bálvány, trónol üveg kalitkában egy szent: St. Foy, gyermeknagyságu, szinaranyból kovácsolt szobor, mely a 10-ik század bizantikus merevségében és stílusában készült, vakítóan telerakva színes ékkövekkel.

Ez az ereklye, melyet a corézai székesegyház kölcsönzött, ritkán látható és hogy mennyire féltik, látható abból is, hogy a Bibliothèque Nationale e kis termében, a Galerie Mazarinben, amely pedig oly kicsi, hogy a látogatók könnyen áttekinthetők, —

állandoan feltucat rendőr és detektív járkal a vitrinek között.

Artisztikus szépségben azonban nem maradnak el a drágaköves ereklyék mögött, azok a bibliai és szoltáros könyvek sem, melyeket évszázadok előtt pergaménre irtak és csodás miniatűrökkel díszítettek csendes, hideg papi cellák névtelen művészei. Valami egész különös technika titkával olyan fémszerű hatásokat értek el az arany és ezüsfestékekkel, hogy ma is szinarany fényben ragyognak. Nemcsak a renaissance elejéről találunk itt szoltár-könyveket, de az 1111-ből való „Magyarázatok Jób”-hoz, vagy yegy 9-ik századból biblia is csodálkozást vált ki ragyogó színekkel illusztrált képeivel.

Mindezek rövidesen újra visszakerülnek zárkáikba és őrzik őket mutatónak, ki tudja még hány eljövendő évszázadon át....

Mándy Ilona

Butorasztalosok, csoportvezetők

és gyakorlott asztalos segédek, továbbá politur munkások és munkások, valamint kárpitos segédek azonnali belépésre felvételnek

SZÉKELY & RÉTI

BUTORGYÁR R. T.

MAROSVÁSÁRHELYEN

Eladó

erdélyi nagyobb városban főforgalmu helyén

nőidivat és fehérnemű-üzlet,

jó vidéki és városi vevőkörrel, készpénzfizetés ellenében, avagy komoly és szakmabeli egyén, megfelelő tőkével társul kerestetik. Ajánlatok „Jövő” jelígre, teljes címmel, a lap brassói kiadói hivatalába küldendők.

„MIROL” Kenma-szesz, „amerikai sósborszesz”

Kipróbált és sokszorosan bevált szer reuma, ischiás, csípőfájdalom, hátmerevség, szaggyatás keresztcsont és izom fájdalmaknál. — Dörzsölje be vele a fájdalmas helyeket! — Ár 30 lei. — 150 lei beküldése ellenében 3 üveggel bérmentesítve küld: Örs Rezső gyógyszerész, Pankota (Páncota, jud. Arad).

A Stanescu és Splendid

szállodák

BUKAREST

a gazdasági krízisre való tekintettel március 23-ától

20%-kal leszallitoiták a szobaárakat,

az eddigi leszallitott tarifához viszonyítva. — Ilyen módon a főváros legolcsóbb szállodái, legközpontibb fekvéssel és legmodernebb kényelemmel berendezve.

Szombaton,
Vasárnap és
Hétfőn:

a legragyogóbb filmsláger
a legnagyobb élvezet
világsláger!

Énekes, táncos, vidám hang-
latu német filmoperett!

Johann
STRAUSS
operettje

DENEVÉR

(Bőregér)

Főszerepben:

ANNY ONDRA, PETROVICS IVAN,

HANS JUNKERMANN, Gheorghe Alexander, Karl Ettlinger, Oskar Sima.

Vasárnap délelőtt 11-1-ig

Matiné

„Varázskeringő“

Strauss-operette

Maurice Chevalier-el

10 15 Lei.

Hétfőn délelőtt 11-1-ig

Matiné

Lucie és a férfiak

német filmoperette

Liane Haid-al

10 - 15 Lei.

Mon. Ero-film,
Brassó.

Hírek

Lapunk legközelebbi száma a husvét-
i ünnep miatt kedden este, a rendes idő-
ben jelenik meg.

— ELVBEN ELFOGADTAK KÉT MIL-
LIÓS KÉNYSZEREGYEZSEGET MAROSVÁ-
SÁRHELYEN. Tudósítónk jelenti: A maros-
vásárhelyi törvényszék tegnap a hitelezők
határozata következtében elfogadta az Izsák
Testvérek marosvásárhelyi vaskereskedő-cég
kényszerregyezségét. Az ünnibáján kívül haj-
ba jutott cég a parasztkinnalevőségek követ-
keztében nem tudott kötelezettségeinek eleget
tenni és 60 százalékos, 2 év alatt, 7 százalé-
kos kamattal történő kiegyezést ajánlott fel
hitelezőinek, amit el is fogadtak. A cég ak-
tívái 2.360.939 lej, míg passzívái 2.866.311
lej tesznek ki. — Ugyancsak tegnap döntött
a marosvásárhelyi törvényszék Smilovits és
Gerson, az egész Székelyföldön jól ismert
nagy erdőkiérmelő és fűrészgár kényszer-
egyezségi kérelme felett. A cég aktívái 8 mil-
lió 729.971 lejre, passzívái 8.657.167 lejre
rúgnak, ilyen formán, tekintettel arra, hogy
a cég csupán immobil, 100 százalékos ka-
mat és költségnélküli kiegyezést ajánlott fel
négy részletben, 3 év alatt, hitelezőinek, amit
azok három napi tárgyalás után szintén el-
fogadtak.

— Anny Ondra a „Denevér“ filmope-
retben. Aranyszőke fürtös fejecske, két
nagy szürkés-kék szem, csöpp kis szája,
szemtelen orrocska és sok-sok eleven
temperamentum: ez Anny Ondra. Film-
jeit elismeri az egész világ. Pedig ő sem
kezdte karrierjét, mint „felfedezett sztár“
akit kényelmesen beleültetnek a világ-
hír bársonyszékébe. Hat évi nehéz mun-
ka kellett ahhoz, hogy feltűnjön és be-
fusson. Karrierje azonban csak a han-
gosfilm bevonulásakor kezdődött. Bájos
személyével, kitűnő játékaival, sok paj-
kosságával és elsősorban nagyszerű
hangjával, meghódította a német, a fran-
cia és az angol közönséget egyaránt. —
Most nemrég készült el Párizsban Anny
Ondra új filmje, „A denevér“, Strauss
örökifjú és örökbecsű operettje nyomán.
Anny játsza az operett főszerepét, ezt a
szerepet, amelyet előtte már annyi híres
operett- és operadiva eljátszott. Anny
hátrán veszi fel a versenyt és diadalm-
osan kerül ki belőle. Amit nyújt, hangja,
baja, játéka, táncai, az mind utólrérhe-
tetlen és csak új hódolókat fog szerezni
művészetének. A filmet ma mutatja be a
brassói Modern Mozcó. Anny Ondrán ki-
vül a többi szereplő is beleilleszkedik a
nagyszerű milliőbe és Anny Ondra pa-
rzas teljesítményébe. Külön ki kell
emelni Georg Alexander alakítását,
Eisenstein szerepében Petrovics, mint hó-
dító Orlovsky herceg és Karl Ettlinger
szenzáció humoros alakját, Froesch szre-
pében, amely alakítása egyébként már
régóta híres a német operettszínpadokon

A feleség, az anya egészségétől függ a
család boldogsága és öröme. Minden nő
könyebben bírkózik meg a háztartás
gondjaival, játszva végzi el feladatát, ha
az erőt és egészséget jelentő Ovomaltin-
e-t rendszeresen használja.

Kiirtotta hatlagu családját
egy német törvényszéki bíró,

mert felesége el akarta hagyni

Jena, március 26.

Az elmúlt éjszaka a jénai Vestend-
Straese egyik előkelő lakásában hajme-
rosztó tömeggyilkosság történt. Meurer
törvényszéki főtanácsos, Jena egyik leg-
ismertebb polgára,

revolverrel agyonlőtte a feleségét, két
gyermekét, idős szüleit, továbbá fele-
ségének egyik véletlenül látogatóban
levo barátnőjét. Azután önmege ellen

fordította a fegyvert és öngyilkos lett.

A borzasztó családirtás áldozatainak
legnagyobb része azonnal meghalt, a
többi is reménytelen állapotban került
kórházba. A jelentések szerint

Meurer főtanácsos a vérszörnyűséget
azért követte el, mert felesége el akarta
hagyni

s attól tartott, hogy az asszony a két
gyermekét is magával fogja vinni.

Még egy halálos
vonaösszeütközés

Elaludt a pályao

Galac, március 26.

Vulcanesti állomás mellett, a 222. számú
őrháznál, a 8313. számú tehervonat összeü-
tközött egy teljes sebességgel haladó moz-
donnyal. A tehervonat 9 kocsija kiugrott a
sínekől és pozdorjává tört. A romok alól
Padureanu fékezőt holtan, három vasutasit pe-
dig súlyos sérülésekkel szedtek ki. A súlyos

szerencsétlenségért Marinou pályao felelős,
aki elaludt és nem adta le idejében a szük-
séges jelzéseket. Az álmos pályaoit letartó-
zták, a romokkal elborított pályatest ren-
dbehozására pedig segélycsapatokat vezényel-
tek ki. A vonalon a forgalom egyelőre szü-
netel.

— MAROSMEGYEI HIREK. Marosvásá-
rhelyi tudósítónk jelenti: Kiss Sándor maros-
vásárhelyi cipész felesége tegnap összeütköz-
tett férjével és emiatt marólugot ivott. Rendkívül
súlyos belső sérülésekkel szállították kórház-
ba. — Mezőbánd községben Szokolczay Fe-
renc, aki valamikor a falu jómódú gazdája
volt és tönkrement, megőrült és az udvarán
lévo kutba ugrott. A szerencsétlen ember
hátgerincét törte és a kut vizébe fult. — Ka-
táng Mária görgényzentimrei asszony sze-
kéren Szászrégenbe akarta bevinni nagybetűs
férjét. Amikor a szekér a falu határába, Bu-
dai Tamás háza elé ért, egy fa, amelyet Bu-
dai éppen akkor döntött ki, rázuhant a sze-
kére és a szerencsétlen asszonyt azonnal
megölte.

— Mindennapos székszorulás, „vstag-
bélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési
zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzugás,
szédülés és lehangoltság eseteiben a ter-
mészetes „Ferenc József“ keserűvíz a
bélműködést rendbehozza s megszabadítja
az embert a kellemetlen érzésektől. Nagy
névű orvosok a Ferenc József vizet lé-
nyes eredménnyel alkalmazzák. A Fe-
renc József keserűvíz gyógyszerárak-
ban, drogériákban és fűszerüzletekben
kapható.

HOSSZU ALU (Brassóvármegye)
Med. Univ.
Dr. CAPITOLINA P. STANCOVSKY urnő
volt kórházi orvos,
belgyógyász, gyermek és nő-orvos
Injekció érbe, izomba és bőr alá
rendk. vill. lezártított árak mellett
Látogatások a beteg lakásán.
Rendel. naponta: 10-12 és 4-6 órákor.
Cím: Strada Mihai Viteazul 1023 sz. (Taras János ur volt
házában) a községhez és a régi román-templom közelében.

fel van szedve a földgázcsövek lefekteté-
se miatt és a feldaraboltság hiányos asz-
faltu sáros utcákat még senki sem hozta
rendbe. A földgáz-társaság ennek ellenére
mindig hallat magáról. Legújabbban több
alkalmazottja perelte be a marosvásár-
helyi iparhatóságoknál, mert 15 napos
felmondással bocsátotta el őket szolgál-
tából, holott szolgálati éveik folytán meg-
illette őket a három hónapos végkiéle-
gítés. Az érdekes per iránt városszer-
te nagy érdeklődés nyilvánul meg.

FELHÍVÁSI

Többszöri felhívásaink és bevezetett gyű-
lési akcióink szorgalmazása dacára nem tud-
tuk azt a terünket valóra váltani, hogy ke-
reset- és munkanélküli testvéreinket a husvé-
ti szent ünnepekre segély-adományokban ré-
szesítsük, mert a szükséges legminimálisabb
anyag eszközöket sem bocsátotta a társada-
lom rendelkezésünkre. Ezért kénytelenek vol-
tunk a segélyek kiosztását az ünnepek utáni
időre halasztani. De ekkor is csak az esetben
teljesíthetjük kitűzött feladatunkat, ha meg-
mozdul a szio embertársainkban és, ha keve-
sük van is, abból a kevésből is juttatnak azok
részére, akiknek semmijük sincsen és akik
rettenetes nélkülözések között tengetik szoma-
ru életüket.

Husvét ünnepe bízalommal kérjük brassói
és brassóme gyei testvéreinket, szálljanak ma-
gukba és siessenek nyomorgó véreik segítségé-
re.

A pénzbeli és nem romlandó természetű
természetbeni adományok Szabó Béni alelnö-
kühöz, (Brassó, Károly király-utca 28.) jut-
tatandók és nyilvánosan fognak elszámoltat-
ni.

Testvéri üdözléssel:

Az Országos Magyar Párt Brassói Tago-
zataSZELE BÉLA DR. DEBRECZY BÉLA DR.
elnök. főtitkár.

— ÜNNEPI ISTENTISZTELETEK. Husvét-
kor a brassói református egyháznál a belvá-
rosi templomban mindhárom nap az imahá-
zakban első és másod napján, Derestyei-ut-
37. szám alatt és a Plevna-utca 2. szám alatt,
a cukorgyári iskolában első napján lesznek
ünnepi istentiszteletek, a 8 kott időben. Eze-
ken kívül első napján délután 4 órakor va-
sárnap iskolai ünnepély lesz a Derestyei-ut-
iskolában.

Menyasszonyi ruhájában temet-
ték el a marosvásárhelyi kettős
szerelmi dráma hősnőjét

A marosvásárhelyi kettős szerelmi
dráma áldozatait felravatalozták és hol-
nap temetik őket. Keller Miczi, utolsó
kivánsága szerint, fehér menyasszonyi
ruhában, kezében piros székfűvel fekszik
a ravatalon. Az orvosi vizsgálat megállá-
pította, hogy Keller Miczi érintetlen ma-
radt, mert férjének kéthetes házassága
alatti sem adta oda magát, mintán szerel-
mese erre megeskette. Ugyanis nem vol-
a szerelmese se maz utolsó találkán, mi
előtt a marosvásárhelyi szállodai szobá-
ban a halálba indultak.

Elkészült az új vám törvény javaslata

Bukarest, március 25.
Megírtuk, hogy a pénzügyminisztérium a jelenlegi vámrendszer átszervezését vette tervbe és hozzá kezdett egy olyan törvényjavaslathoz, amely modern alapokra fekteti a vámadminisztrációs rendszerünket. A javaslatot a minisztérium elkészítette és egy-két napon belül beterjeszti a parlamenthez. A javaslat szerint a jövőben nem egy vezérigazgató, hanem egy három direktórium fogja Románia vámügyeit vezetni.

Az adóalany ügyvéd

Dés, március 26.
Reggel nyolc óra. A pénzügyigazgatóság épületének fedett kapubejáratában találkoznak Szamos megye ügyvédei. Ma adókielégítés van.

A bizottság elé egyenkint hívják zárt ajtók mögé az ügyvédeket.

Az eredmény lesújtó. 50-100 százalékgig emelte a bizottság az ügyvédi jövedelem-adó alapot, akkor, a mikor majdnem minden ügyvédszalád nélkülöz. Nem használt a tények teljes felfejtése, nem az okos, meggyőző érv.

Kész a jegyzőkönyv s recseg a hivatalos hang: „Iessék a jegyzőkönyvet aláírni.” Az ügyvéd tovább szónokol, eközben más adóalanyt hívnak a zöld asztal elé!

A folyosón, kis csoportban, hat-nyolc ügyvéd beszélget. Rekedten szűrődik tovább a hang a nyirkos levegőben: „három hete alig folyt be az irodámba egyszáz lej ügyvédi költség...” „1931. szeptemberétől, hat hónap alatt, alig inkasszáltam háromezer lejt...” „1932. február havában ráfizettem az irodámra 2750 lejt s mert nem volt miből, kénytelen voltam kölcsönt kérni...” „Miért támogatam a választási listán az ügyvédképviselő-jelölteket, ha nem védik meg az ügyvédi kar jogos érdekeit?” Mondattöredékek ezek a siralmak krónikájából, a tekintélyben súlyosan hanyatló ügyvédség rövid történetéből.

Hol is állott az ügyvédi szervezet egy pár évvel ezelőtt? A jó törvény kezdeményezője volt; a parlament elé kerülendő javaslatok benyújtása előtt az ügyvédi kamarák véleményét a kormányhatalom minden esetben kikérte; felügyelő szervezete volt a jogrendnek, a közbiztonságnak, le és felfelé legtekintélyesebb védelmezője a törvénynek, az igazságnak.

p. b.

BRASSÓI PIACI ÁRAK, 1932. március hó 25-én: Marhahus, levesnek kg. 1. 18-20, marhahus, levesnek kg. II. 12-14, marhahus, pecsenye kg. 36-38, sertéshus, combja kg. 22, sertéshus, karaj kg. 24-26, zsirszalonna kg. 24-26, zsir kg. 34-36, tojás db. 1.20-1.50, csirke párja 70-130 lej. — Élő állatok, kila: Export ökor, élősúly kg. 12-14, sertés, élősúly kg. 10-12, igás ökor drb. 5000-7000, ló drb. 3000-8000, ló luxus. drb. 12.000-18.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 340-410, rozs 280-310, árpa, sör 320-350, árpa, takarmány 270-290, zab 340-380, tengeri, szemes 300-320, lenese, nagyszemű 250-350, bab, fehér 330-450, burgonya 120-160 lej. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 160-180, széna, laza 120-140, szalma, laza 50-70, korpá 230-250 lej.

A szovjet után

Jön az amerikai buza-dömping?

Bukarest, március 26.
A fővárosi lapok érthető izgalommal tárgyalják azt a külföldről érkező két hírt, amelyek közvetlenül és súlyosan érintik egyrészt a romániai gabonapiacot, másrészt a fűrészáru-exportunkat.

Newyorki jelentés szerint ugyanis — a mint azt már röviden közöltük — az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy hatalmas gabonaexportot kezd Európa felé és

ezt a „dumpinget” maga a washingtoni kormány kétszáz millió dollárral finanszírozza.

Elkészülhetünk tehát arra, hogy gabona-

áraink az eddiginél is jobban lesüllyednek és hogy amugy is mindinkább viszszaeszkorított gabonakivitelünk még jobban lecsökken.

A másik jelentés Párisból érkezik és arról számol be, hogy

Franciaország a jövőben elzárja határait a romániai fűrész-árak elől, miután Románia a bevitelre megállapított kontingenst már kimerítette, sőt állítólag túl is haladta.

Bukaresi gazdasági körök most akciót kezdtek, hogy mindkét irányban megvédjék a romániai termelés és kivitel érdekeit.

Akiknek a c csak cs, a j pedig zs

Temesvári példa, amelyet országszerte követni kellene

Irni-olvasni tanítják a temesvári lányok az írástudatlan felnőtteket és állami iskolába járó gyermekeket

Temesvár, március 26.
A Temesvári Magyar Leányegylet most egy éve nagy cselekedetre határozta el magát. Ez az elhatározás akkor érlelődött meg a leányegylet tagjaiban, amikor éppen egy másik nemes cselekedetet vittek véghez.

A múlt évi husvét szombatján a Temesvári Leányegylet a szegény magyarok között ajándékokat osztott ki: egy kis pénzt, husvéti sonkát, kalácsot, piros tojást. A rend kedvéért minden megajándékozottal elismervényt írtak alá.

És akkor derült ki, hogy akadnak felnőtt magyar férfiak és asszonyok, akik nem tudnak írni és az elismervény alá csak három keresztet pingáltak.

A megajándékozottak között akadtak iskolás gyermekek is. Ezek is aláírták az elismervényt, amelyet próbálva — „no, lássuk csak, tudsz-e olvasni?” — elszólamizáltak velük. És ekkor meg az derült ki, hogy

az állami elemi iskolába járó gyermekek nem tudnak magyarul olvasni.

Az elemiben románul tanulják a betűvetést és nekik az s csak sz a c pedig cs, a j csak zs, a gy nekik g, a k betűt nem ismerik, mert ez a hangzó az ő helyesírásuk szerint ch. A magyar szöveget bizony valami furcsa zagyvaléknek olvasták.

Akkor érlelődött meg a Magyar Leányegylet vezetőségében a terv, hogy analfabéta-tanfolyamot rendez és pedig két tagozattal. Az egyik tagozaton a felnőtteket tanítja meg írni-olvasni, a másik tagozaton pedig az elemi iskolába járó és ott románul tanuló magyar gyermekeket oktatják a magyar írásra-olvasásra.

Az elhatározást tett követte.

A Temesvári Magyar Leányegylet analfabéta tanfolyama szeptemberben megnyitult és azóta pompásan működik. A tanfolyamot az egyeletnek olyan tagjai vezetik, akiknek tanítónői oklevelük van.

Hetenként kétszer, szűrdán és pénteken este 6-tól 8 óráig a Magyar Ház harmadik emeleti termében folyik a tanítás.

Nemcsak a tanítónők buzgók, hanem buzgók a tanítványok is. Napszámok, gyári munkások, cselédek egész napi fáradozásuk után pontosan megjelennek az órákon és

fogják a nehéz munkától megkergesedett kezükbe a ceruzát, vagy a tollat és írják kezdetleges ügyességgel a betűket a füzetbe. Aztán veszik az ábécés könyvet és miközben ujjuk csiklik a nyomtatott sorok alatt, lelkesen olvassák.

— i, r, ir, u, r ur, ur, ir.
Azaz hogy ezt már ősszel olvasták. Most már folyékonyan olvasnak minden szöveget.

És pontosan bejárnak a város külső területeiről az iskolásgyermekek is. Fő, hó, szél, hideg, árvíz, nem tartja őket vissza. Vékony ruhájukban, lyukas cipőjükben egy órát is elgyalogolnak a Magyar Házig. Tanulnak és

örülnek, hogy azon a nyelven is tudnak már olvasni, amelyiken odahaza beszélnek.

És dicsekednek vele, hogy olvasni tudnak már édesanyjuk imádságos könyvéből.

Harmincegy tanítványa van az analfabéta-tanfolyamnak. És mohón lesik a tanítónők szavát, kik írással-olvasással kívüli történelemre, földrajzra, számtanra és hittanra is tanítják őket. Junius végéig tart a tanfolyam és addig mind el akarják végezni a tervbe vett tananyagot.

Ott állunk a terem közepén és csudáljuk ezeket a derék magyar lányokat ezt a nagy munkáját.

És egyszerre különös hang üti meg fülünket.

A sarokban egy nyolcas csoport külön tanult, Németül olvasnak. Kérdően nézünk az egyik tanítónőre. Megmagyarázza a dolgot:

— Azok ott, kérem — németek. Amikor analfabéta-tanfolyamunk megnyitott, jöttek hozzánk németek is és kérték, tanítsuk meg őket is írni-olvasni. Vállalkoztunk rá. De mert nem akarunk magunknak lelkeket halásznunk és nem akarunk senkit sem a magyarság javára elnemzetleníteni, azért hát rendezünk a tanfolyamon német kurzust is.

Ilyen igazságos emberek a temesvári magyar lányok. Örököznek a magyarságon, minden magyart meg akarnak tartani magyarnak, de segítik a németeket is az ő nemességében.

Bizonyos, hogy a Temesvári Magyar Leányegylet analfabéta-tanfolyamának a jövő évben legalább kétszer annyi tanítványa lesz, mint idén.

Ifjabb Kubán Endre

FAISKOŁAK ES SZOLLÓLTVÁNYTELEPEK RT,
AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD, JUD. ALBA
ÁRJEGYZÉK DUTALAN.

Szállítunk a legjobb minőségben:
Szőlőoltványokat, amerikai
alanyvesszőket, gyümölcs- és
diszlatkat, rózsákat, vadoncokat stb.

* ERDÉLYI TÖRTÉNETE. Írta dr. János rendezte Gyallay Domokos. Az erdélyi ma-Benedek. A szerző utasításai szerint kiadásra gyar szellemi élet a maga elárvultságában nagyon nélkülözött Erdély tüzetesebb történetét. Dr. János Benedek történetíró munkássága nem szorul méltatásra. Nemcsak tudós volt ő, hanem bölcs a szó legnemesebb értelmében. Ez a magyar bölcsesség hatja át minden munkáját. A könyv ára 80 lej és a Brassói Lapok könyvosztályában kapható.

Uj életörömet ad
minden

nagyothalló-
nak

a Német Akusztikai Társaság eredeti
akusztikai készüléke.

Díjtalan és kötelezettség nélküli bemutatás
a képviselőnél

KREUTZER HENRIK-nél

BRASSO Szeles utca 6/a Telefon 139

Tiszta vér — tisztá bőr!

Vértisztításra ne használjon kenőcsöt, hanem tartson alapos kurát Prof. Páter vértisztító teájával. Ügyeljen arra, hogy felnőttek és kis gyermekek részére külön-külön keverék készült. Középszkolai korban levő lányok és fiúk a felnőttek részére összeállított keveréket használják az eredeti csomagoláshoz mellékelt használati utasítás szerint. Prof. Páter vértisztító teája megszüntet pattanást (Acne vulgaris) bőrsümört, hajótvart, vart, hólyagot, a bőrmirigyek elgennyesedését, fiatalok bőrkütiéseit, skrofulát, eczemát, erős vér okozta orrvörösséget, bőrvizkegységet. Ezen tea nagyra-becsült háziszor, melyet családok egymásnak szívesen ajánlanak.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Írásbeli rendeléseket Csillag gyógyszerárhoz, Brassó, Hosszu-utca 5. intézendők.

Üzlet felhagyása miatt

megkezdődött a hatóságilag
engedélyezett

VÉG- kiárúsítás

HAAS J. cégnél,

BRASSO.
Str. Reg. Carol (v. Kapu-u.) 10

Dr. Pierre & Forvil reunis, Paris

A né közönség tudomására hozza, hogy specialitásai utólag Romániában kaphatók: FOGPAZTA, FOGSZAPPAN, FOGPOR és SZAJVIZ stb. stb. Összes cikkünk a következő ellenőrző szalagjai vannak elítelve:

„Fabrication 1932”, amely biztosítja
a gyártmány eredeti voltát

FABRICATION
1932

P. Forvil

Vásárolja tehát cikkeinket, amelyeken az ellenőrző szalag látható és teljes garanciája van. Bármilyen információ beszerzésére forduljon új képviselőnkhez:

A. SCHOR, S. A. Bukarest I.

Strada Mitropolitul Danil 26 sz

Vésztjóslón pereg a dob Székelyudvarhelyen

Élelmiszerekkel és iparosszámokkal telt szekereket kísérik az adóvégrehajtók s olcsón vásárolhatnak husvétii bárányt a hivatalos személyek

„A lakosság hangulata annyira elkeseredett, hogy tartani kell az atrocitások kirobbanásától”

Székelyudvarhely, március 26.
Az egész országban, de különösen a Székelyföldön (és leszámítva a regáti megyéket, tehát röviden így is mondhattuk volna: a kapcsolt területeken) — de ismételtén csak: különösen a Székelyföldön eddig is a legvégzetesebb és legkegyetlenebb csapás volt a borzalmasan leszegnyedett lakosságon a minden belátás és méltányosság nélküli adóvégrehajtás, a

mely nem egyszer, hanem sokszor, szinte általánosan még az érvényben levő törvényeken is túltette magát.
Rengeteg panasz, tiltakozás, kesergés volt eddig is...
És mindez most felfokozott mértékben vág végig az egész Udvarhelymegyében, ahol — úgy látszik — utolsó végzetes rohamot vezényelnek az adóvégrehajtók a félig már kivégzett adóalanyok ellen...

Beszédes jegyzőkönyvek

Minden szószaporítás és „színezés” nélkül csak jegyzőkönyveket, illetve jegyzőkönyv kivonatokat közlünk itt. Nem is valamennyit, csak azokat, amelyek riktóbbak a többinél, amelyek az égre, illetve Argetoianu miniszterhez kiáltanak.

Ezeket a jegyzőkönyveket a magyar párt székelyudvarhelyi irodájában vették fel, ahová sirva, könyörögve, káromkodva és már-már mindennel leszámolva csak ömlenek, ömlenek az emberek, a panaszosok, a kisemmizettek...

Ime egy jegyzőkönyv:

X. Y. Kovácsmester, — községbeli lakos, (nevet nem merünk írni, mert joggal tarthatunk attól, hogy kihívjuk a panaszosok ellen a hatósági bosszút!), előadja, hogy megjelent nála a végrehajtó és adóhátraléka fejében lefoglalta a mestersége folytatásához szükséges szerszámokat. Igaz, akkor még nem vitte el tőle kenyérkereső eszközeit, de 24-re kitűzte és betartotta a terminust.

Ugyanabban a községben Y. Z. gazdaembert lefoglaltak adóhátralék miatt. A gazda elment a községi irodába s minden pénzt felajánlotta, hogy zálogtárgyait felszabadítsa. Hatszáz lej tartozása volt s 6 egyelőre felajánlott 500 lejt azzal, hogy az elmaradt szárat is előkotorja valahonnan, csak legyen rá ideje. Nem fogadták el, hanem vitték a tehenét, mert a végrehajtó arra tett kezet.

Ugyanabban a községben csapattól jönnek és panaszzal az emberek, hogy a vég-

rehajtók házról-házra járva, az elsőrendű élelmicikkeket foglalják le és viszik magukkal. Különösen a disznóköltségekre, szalonnára pályáznak nagy előszeretettel. Szekerekre rakva hordják a sok lefoglalt élelmiszert a városba, Székelyudvarhelyre. A falusiak úgy tudják, hogy az így elhurcolt élelmiszereket és különösen a szalonnát, a városban a katonaság nyomban, készpénzzel veszi meg. Tehát ezéri?!

Más jegyzőkönyv szerint falusiak tanúsítják, hogy Keményfalva közelében saját szemükllel láttak szalonnával megterhelt szekereket. Végrehajtó kísérte őket.

Egy újabb jegyzőkönyv szerint: — községben a végrehajtó 400 lej adótarozásra nem fogadott el 20 lej törlesztést, hanem foglalt és árvereztetett.

Kedden szalonával terhelte szekér állott meg Székelyudvarhely piacán. A szalonán kívül azonban volt egyéb is, a mit venni lehetett. Házieszközök, Iparos szerszámok, Élőállatok, Párók, Takarók, Derekljak...

Mindent, de mindent az adóhátralékosoktól szedtek össze. Olyanoktól, akik akartak fizetni, csak nem volt miből. — Vagy fizettek is, de nem az egész összeget.

Aztán megkezdődött az árverés. Óriási tömeg gyűlt össze. És ez a tömeg részben sirt, részben jajgatott, részben fenyegetően zúgolódott.

A vásár csak vontatottan haladt, de azért haladt.

Szomorú szalonavásár

Egy rendőr egy 23 és fél kilós oldalszalónát 200 lejért vásárolt meg...

Egy másik hivatalos személy hat párnát, egy derekljakat és egy lepedőt vett meg potom pénzért. Jó székely szöttekésből készülték az ágynemük...

Aztán még ezeken kívül is volt vásár. A pópók mind hivatalos személyekből teltek ki...

A tömegnek nemcsak pénze nem volt arra, hogy vegyen, hanem lelke sem... Az adóterror egy tömegbe verte őket, mindenki érzi mindenkinek a haját, keserűségét...

És beszél is a tömeg. Tárgyalják, hogy a hatóságok szerint azért van szükség erre a lelketlen és kegyetlen adóinkvizícióra, mert kommunista agitátorok biztatják a népet az adófizetés elhanyagolására...

Hogyan készülne helyesebben és könnyebben a kommunizmus, ha nem úgy, ahogyan az adóvégrehajtók csinálják?!

Udvarhelymegye a múlt évben akkora százalékból fizette be az adóját, amire nincs más példa az egész országban...

Az állam pedig a felekezeti iskolák mellett teljesen szükségtelen és fölösleges állami iskolákat építtetett a községek pénzén. És a megye 200 ezer lejt adott csendőrovarokra...

A MAGYAR PÁRT VÉDELKEZÉSI AKCIÓJA...

A megyei magyarpárti tagozat a következő táviratot küldte Gyárfás Elemér szenátornak:

„Falvakon elsőrendű élelmicikkeket, ágyneműt, iparosok szerszámait lefoglalják, elszállítják, részletfizetést visszautasítanak”

A távirattal egyidejűleg Himléder Fels Ákos dr. ügyvéd levelet írt Gyárfás Elemérnek. E levélből írjuk ki az alábbiakat:

„A megyénkbeli községekben a legkegyetlenebbül és a legoktalanabb módon folynak az adóbehajtások. Elsőrendű élelmicikkeket, szalonna, zsír, liszt, gabona foglalnak le és azoknak beszállítják a városba. Lefoglalják az ágyneműt és lefoglalják a kisiparosok szerszámait... A nép nyugtalan és izgatott... s indokolt az attól való félelem, hogy az elkeseredett, leszegnyedett és kereset nélkül álló nép atrocitásokra ragadtatja magát...”

KÜLDÖTTSÉG A PREFEKTURÁN

A magyar párt megyei vezetősége, a mikor értesült a fönti alókegyetlenkedésekről, nyomban közbenjárásra határozta el magát. Vajda Ferenc esperes és Himléder Fels Ákos ügyvezető elnök jelentek meg a prefekturán. A küldöttséget a prefektus távollétében Pop Sever prefektusi igazgató fogadta. Az előadott panaszokat érdeklődéssel és jóindulattal hallgatta meg.

Aztán elővette azt a rendeletet, amit a prefektura az adóbehajtások tárgyában 2687—932 szám alatt adott ki a főszolgabíróknak és a jegyzőknek. A rendelet utasítást ad arra, hogy a könnyebben értékesíthető tárgyakat kell lefoglalni s az ilyeneket: „tojás, majorság, méz, bárány, borjú stb.” — ezeket a városba kell szállítani, ha falun nem adható el, viszont

azt az utasítást is tartalmazza a rendelet, hogy „a törvény szigorú személtől tartásával kell eljárni mindenütt...”

Pop igazgató még kijelentette, hogy a felpanaszolt esetek nem felelnek meg a rendelet szellemének s így az előző rendelet magyarázatán újabb rendeletet bocsát ki, amely szerint irányelvül kell tekinteni az emberieséget és a törvény paragrafusaihoz való szigorú ragaszkodást s elrendeli, hogy élelmiszert csak abban az esetben lehet lefoglalni, ha a gazdánál fölösleg mutatkozik...

Pop Sever magatartása vigasztalás... A vigasztalás azonban nem szaporítja meg Udvarhelymegyében a pénzt... Az adómegterhelés pedig a mai körülmények között elviselhetetlenül nagy.

Adóbehajtás rendőrökkel és cigánylegényekkel — egy többségi adóalanyon

Dicsőszentmárton, március 26.

Radu Joan dicsőszentmártoni kocsmáros a háberu előtt gazdag ember volt: földbirtokai

Szabó Béni intézkedéseket sürget

Bukarest, március 26.

Az ország minden részéből kiméletlen adóbehajtásról érkeznek jelentések. Az adóalanyok elleni harc két oldalon folyik. Egyik részen az adókievő bizottságok állapítanak meg a mai viszonyok között elkeseredő adóalapokat, a másik részen az adóbehajtó közegek élnek olyan eszközökkel, amelyek helyenként máris végső elkeseredésbe kergettek a lakosságot.

Ezzel kapcsolatban a nyugalom és a közrend érdekében Szabó Béni képviselő interpellációt terjesztett a kamara elé s abban a következő sürgős intézkedéseket követelte a pénzügyminisztériót:

1. Utasítsanak a pénzügyigazgatóságok, hogy az adóárveréseket azonnal szüntessék be.
2. Indokolt, és kellően igazolt esetekben az 1931. december 31-ig szóló adóhátralékot egészben, vagy részben töröljék.
3. Az így fennmaradó adóhátralékot osszunk 8 részre, és 1932. május 15-től kezdve havonta, az ezévi adók összegével együttesen legyen fizethető.
4. Az 1932. évre kivetett összes adók összegét, mivel az ugyszólván semmiel sem kevesebb, mint a múlt évi adók összege, rendeleti, vagy törvényhozási úton 30 %-al csökkentés, tekintettel arra, hogy a költségvetés is közel annyival kevesebb mint a múlt évi, bár a gazdasági helyzet sokkal nagyobb arányú csökkentést igényelne.
5. 1933. január 1-re új adó-törvény készítenő, melynek alapján a tényleges vagyoni helyzet és kereseti lehetőség szigorú és egyenlő jellegű figyelembe vételével történjék az adókivetés.
6. A „patenta fixa” adórendszer törölnő, mint amely a mai hullámzó gazdasági helyzetben nem alkalmas.
7. Sürgősen szüntessék be a magán-adóssá-

— Ál Lindberg-babyt fogtak Olmützben. Tudósítónk jelenti: Óriási izgalmat keltett Olmützben az a hír, hogy az egyik odaérkező vonaton megtalálták az elvesztett Lindberg-babyt. A hatóságok nyomban letartóztatták azt a férfit, aki a Lindbergh-gyerekhez valóban nagyon hasonló és nyugtalanul viselkedő gyereket kísért. Később azonban tisztázódott a dolog. A letartóztatott férfi elfogadhatóan igazolta, hogy ő Morva Schönborg orvossal azonos és saját gyermekét kíséri az elmegyógyintézetbe.

voltak Dobrudzsában. A háberu azonban őt is tönkretette s az államtól mindössze 39.000 lej hadikárpótlást kapott, azt is kötvényekben. Radu évekkkel ezelőtt Dicsőszentmártonba költözött és kocsmát nyitott. A gazdasági viszonyok romlása miatt múlt évi adójának egy részével adós maradt és az adóhivatal emberei megjelentek nála s foglaltak.

Nem csak a hátralékért, de az 1932-ik évre szóló első negyedért is.

Jegyzőkönyvbe vették a jégszekerényt, a pultot, az asztalokat és egyéb ingóságokat, összesen 1400 lej értékben. Az árverést tegnapra, péntekre tűzték ki.

Radu azonban gondolt egy nagyot és módszeret és csüörtökön felment a pénzügyigazgatósághoz, és azzal a kéressel állt elő, hogy a 14 év óta be nem váltott hadikárpótlási kötvényekből fizethesse meg a kincstár követelését. Hogy kérését milyen készséggel teljesítették, azt igazolja a tegnap megtartott árverés.

Egy Todoran nevű adóhivatali ágens, két pénzügyigazgatósági tisztviselő, egy rendőr, társzekér és két cigánylegény kíséretében megjelent Radu Joan kocsmájában. A szokásos dobolásra senki sem jelentkezett vevőképpen.

Todoran ágens ekkor a pult mögé ment, kihúzta a pénzes fiókot és annak tartalmát utolsó bantig előkotorta. A pénzt az adóhivatali tisztviselők elvették, de nyugtát nem adtak róla.

Vettek fel ugyan egy jegyzőkönyvet, de annak aláírását Radu Joan megtagadta.

Amint később sirva panaszkolta,

a különös árverés után már semmit sem árult és 6 gyermekének estére nem tudott enni adni.

Igy fest a gyakorlatban, többségi állampolgár esetében a pénzügyminisztérium 49.301—1932. számú rendelete, amely szigorúan előírja az adóhivatali tisztviselőknek az adók könyörtelen behajtását...

Hashajtó,
amelynek ize
édesebb a csóknál!

Legnagyobb
központi
szálloda
BUKAREST.

GRAND HOTEL
BUCURESTI CALEA VICTORIEI

Példás tisztaság, modern komfort.
Szobák
150 lejtől.

TAKARÉKOS HÁZIASSZONYOK és GONDOS URAK!

Dolgoztassanak és vásároljanak az itt hirdető cégeknél!

Olcsón és izléseesen öltözködhettek úgy belföldi, mint prima angol szövetekből

Végh Dénes
uriszabóságánál
BRASSÓ, Kapu-utca 19. - I. emelet.

Óra-, ékszer- és látszerészeti cikkek
Köpe és Bazant-nál
BRASSÓ, Kapu u. 46.
Javításokat pontosan és olcsón eszközölünk

Alapított 1905-ben. — Aranyéremmel kitüntetve —
Kárpitos és díszítő szakmában vágó mindennemű párnázási munkálatokat a legszolidabb árban vállalja

Vajda Gyula
Brassó, Take Ionescu (Uj-u.) 14.
Ugyanott antik párnázott bútorok eladók.

Bőriparos Mesterek Árucarnakában
BRASSÓ, Rózsater
Nagyvárosi utcában kaphatók a „DERMATA” (Dermat) összes bőrgyógyászati, igen hatékony árban és a szakmához tartozó összes kellékek, raktári és műret utáni felszerelések. — A mesterek szíves tanácsot adnak!

Kósa Albert
főrti-divat szabóság

Öltönyöket, felöltőket leszállított árak mellett készítek, míg a készlet tart. Elsőrangú munka. Legújabb szabászat Brassó, Károly király-u. 6

Rudolf Lang
BŐRKERESKEDÉS,
Brassó, Lópiac 8.
Talp és cipőfelsőbőrök, cipészkelekek, cipőfelsőrész készítés.
Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Mindenfajta
KÁRPITOS MUNKÁT
prima kivitelben, a legmérsékeltébb áron készít

Szabó Kárpitos
BRASSÓ, VÁR-UTCA 44.

Kohn Ignác
KALAPSZALON,
Brassó, Kapu-utca 32.
Megérkeztek a legújabb modellek. Olcsó árak, már 200.— Lejtől.

GOMBOS uriszabósága
BRASSÓ, KAPU-UTCA 41.
A tavaszi szezonban és állandóan ÖLTÖNYÖKET, FELÖLTÖKET és minden szakmában vágó munkát mérsékelt áron készít.

TEICMANN BÉLA
uriszabósága
BRASSÓ, LÓPIAC 12.
Mérsékelt árakon jól szabott ruhákat készít.

Dolgoztasson
Lengyel Testvérek
URISZABÓSAGANÁL,
BRASSÓ, Hosszu-utca 15.
Mérsékelt árak!

R. HERMANN
BRASSÓ, Hosszu-utca 51.
Bőr festődéje
elvéallja redikülök, cipők, bőrbútorok és mindenféle bőrtárgy szakzerű festését és átfestését.

TARTÓS HULLAM,
ondolálás, manikűr, hajfestés, legjobb

Balázs hölgyszabónál
BRASSÓ, Cérna-utca 7.
Garantált eredmény!

Jutányos árban beszerezhetők
sezlonok, madracok

GERSCH-kárpitosnál
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 51.

FÉRFI és NŐI **FODRÁSZ MUNKA**
LEGOLCSÓBB, mert LEGJOBB

KRAUSE OSZKÁR
FODRÁSZSZALONJÁBAN
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 52
Ne sajnálja a fáradságot, egyezdön meg!

Hölgyek figyelmébe!
Akar szép alakot?
Keresse fel

GUTERMAN
fűző- és ortopéd-szalont
Brassó, Lencsér 28.
Szép alakot szobozunk, deformált alakot, test hibáit eltüntetjük és széppé varázsoljuk. — Fűző, melltartó, prínosz, mindentfajta has- és hygienikus-kötő változatos modellekben és elcsődül kiállításban. — Hat havi jótállás és díjtalan javítás!

DÁNÉR
cipőüzeme és raktára Brassó, Lencsér 30 sz.
Saját készí és sport-bakkancsok, férfi és női cipők szolid árban. — Kézimunka. A központi hitelroda tagja.

Mindenfajta
KÁRPITOS MUNKÁ
és kárpitozott bútor modern kivitelben, lelkiismeretesen és olcsó áron készül

A. Binder-nél
BRASSÓ, ARVAHAZ-UTCA 41.

Legújabb divatu, elegáns és tartós kidolgozású uri ruhákat készítek mérsékelt áron

Sükösd József
URIDIVAT SZABÓSÁGA
Brassó, Regina Mária-utca (volt Fekete-utca) 4.

N. Szabó M.
FEHERNEMU- és VEGYTISZTÍTÓ
Ipartelep: Brassó, Hosszu-utca 32.
Gyűjőhelyek: Weiss Mihály-utca 16. és Kut-utca 20. (volt 8. sz.).
ELSŐRENDÜ SZAKMUNKÁ!

A felsőrákosi
Mária Borviz
kellemes ízű, jó és olcsó.
Főlerakat:
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 41.
Kisebb tételeket is házhoz szállítunk.

Jakab István
női divatszalonjában
BRASSÓ, KAPU-UTCA 54.
A legújabb modellek a legizlésebben lesznek kiállítva.
Mérsékelt árak.

VICTORIA KALAPSZALONBA
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 25.
megérkeztek a legizlésebb tavaszi és nyári modellek. Alakításokat, formálásokat vállalunk. Ugyanott gözműfestés, vegytisztítás, felelősség melletti felvétel helye. LEGOLCSÓBB ÁRAK!

Cipők
Legelőgásabb kivitelben, megrendelés után

BARDÓCZ Cipőszalon
BRASSÓ, Kapu-utca 54.

Bálint uriszabósága
BRASSÓ, Kapu-utca 7.
Izléses, jól szabott ruhákat, stb. készít, mérsékelt árakon!

Legolcsóbban mos, fest, tisztít!

W. Körner
BRASSÓ, Cérna-utca 1.

PARKETTFELGYALULÁST,
tisztítást, új parkett lerakást, szak-
szerűen és olcsón végez

Utász Mihály
BRASSÓ, Hátulsó-utca 27. sz.

A B. L. regénye

A PÁRIZSI LEÁNY

Írta: ORBOK ATTILA:

Mindhárom fiatalember szerelmes volt Izabellába. De különösen Mágosi Laci, aki olthatatlan lelkesedéssel figyelt a szép leány minden szemrebbenését. Távoli atyafiságban állott Barlival s azon a címen, hogy rokon-fiu, mint az árnyék, úgy követte Izabellát; most is Bécsben járt velük. Barlainé szívesen vette Mágosi állandó kíséretét; szeretett utazgatni leányával s miután férje csak ritkán kísérhette el őket, a lelkesedő, figyelmes, fáradhatatlan rokon már szinte nélkülözhetetlen utitársá lett rájuk nézve.

Ott volt még az öreg járási orvos, Kanda doktor és a nagylévai gőzmalom, Laki János, aki valami üzleti kapcsolatban állhatott a nyugalmazott főispánnal, mert egyébként igazán nem juthatott volna be ebbe a válogatott társaságba. Lakinak a nagyapja még paraszt volt, de az apja már kupeckedett és „vállalkozónak” hívatta magát. Laki János pedig a kispolgári apai örökségét nagy vagyonná növelte, a környéken három gőzmalma volt és közel kétezer hold földje. Ez a paraszt származása, negyven esztendő, tömzsi ember alig konyított valamit a közgazdasági élet teóriáihoz, — mindössze öt gimnáziumot járt ki Várdán, — de mégis aranybányává vált minden vállalkozás, amelvhez csak nyult. A megyében azt suttogták, hogy nem neki volt szüksége Barlaira, hanem a nyugalmazott főispánnak a gőzmalomra. Barlaik pár év előtt még nagyon szerény viszonyok között éltek a piactéri régi házukban. Laki aztán bevonta néhány nagyobb vállalkozásába a főispánt, akinek a befolyására talán szüksége is volt. Azóta a volt főispán családja nagyon jó módra került, a monostori villát is mindössze három esztendeje építették.

Barlai tegeződött a gőzmalommal, ami aztán Lakit az egész megye előtt magasabbra emelte, mint a pénze. Egyébként jól megtanulta az érintkezési formákat, az uri modort, csak éppen mozdulatainak szögletességét nem tudta levétközni és ha hölgyekkel került szembe, rendszerint zavarba jött, mihelyt ildomos lett volna bókot mondani, amit pedig különösen vidéki kisasszonyok egymással versenyezve igyekeznek kicsikarni. Az udvarlászhoz nem értett, pedig a legnagyobb ambíciója lett volna... A parfüm illata, vakítóan fehér bőrű, suhogó se-lyembe öltözött, finom hölgyek közelsége elszédítette és ők voltak emelkedésének legnagyobb szenzációi, hogy a közvetlen közelükbe juthatott...

Barlai a gőzmalommal éppen bizalmas beszélgetésbe volt elmerülve, amikor Valihova belépett. A volt főispán, miután szívélyesen üdvözölte a papot, ismét diskurzusba merült Lakival s a plébános valami elhagyott szigeten érezhette volna magát, ha ott nincs az öreg járási orvos, aki minden alkalommal alaposan ki szokta kérdezni egészségi állapota felől a főtisztelendő.

Ilyenformán aztán kellemesen elbeszélgetett vacsoráig. Kanda doktorral az ezerjófűből főzött tea utólréhetetlen gyógyhatását fejtegetve, az összes gyomorbántalmaknál, kivéve persze azt az esetet, amikor Isten akaratából gyógyíthatatlan beteg valaki.

A plébános és az orvos között persze elkerülhetetlen volt egy kis világnézeti csatározás is, amely azonban sohasem fajult el veszedelmes vitatkozássá; harminc éves ismerősök voltak és sokkal többre becsülték egymást kölcsönösen, semhogy a szívélyes jó viszonyt feláldozták volna elvi ellentéteikért.

Vacsora alatt, — finom fogások kerültek az asztalra s különösen jó borok, — általános és eleven társalgás indult meg, amelyben azonban Barlainé és Laki alig vettek részt; a főispánné hűvös nyugalommal vigyázott, hogy a felszolgálás körül hiba ne essék, a gőzmalom pedig, aki az asztalnál a poéta-levtárolás és Harmathy között ült, nem igen tudott hozzászólni a divatos és mondain témához.

Izabella bácsi élményeiről beszélt komoly kimértéssel, a fényes Opera-bál-

ról és arról, hogy milyen kár a száma-üzött udvarért... Mert szeretett volna gárdistákat és ulánus tiszteket látni, akiket ő már csak a mamája elbeszéléseiből ismer. A bárónó sóhajtott és kijelentette, hogy Bécs már nem régi, amióta Ausztria köztársaság lett. Azóta az urak modora is megváltozott s a hölgyek eleganciája nagyon elfakult.

A bécsi divatról a párizsira terelődött a beszélgetés és Lám Jancsi, aki a télen Párizsban járt, kijelentette, hogy a bubifrizura és a rövid szoknya állandósult s úgy látszik a divatot is Amerika diktálja, ami Európa teljes szellemi kimerültségének jele.

A plébános ur igen helytelenítette a modern kor merész, frivol viseletét s tehette ezt annál is inkább, mert a házi-kisasszony régiek, bécsi divat szerint öltözködött, hosszú, két copfba font aranyfényű haját előredobva hordta, ami Madonnaszerű arcát méltó keretbe foglalta. Valihova ezuttal szinte dörgedelmes hangon idézett nemes püspökének szigorú pásztorleveléből, amely szigorúan pálcát tört a divat tulzáisai és a testiség erkölcselen kultusza felett.

Az öreg doktor, aki büszke volt rá, hogy a korrallal halad, nem állhatta meg, hogy különvéleményt ne jelentsen be s kifejtette, hogy a bubifrizura és a rövid szoknya korántsem egyszerű divatjelenségek, hanem a női társadalom felszabadulásának vivmányai. Erősítette, hogy a mikor a gazdasági élet a nőknek egyre nagyobb és nagyobb tömegeit vonja be a fokozott termelésbe, a női nem helyzete természetesen megváltozik és alárendeltségéből a férfi színvonalára emelkedik... A súlyos érvekkel alátámasztott okoskodást a plébános ur nem támadta, mert hitelen észbe jutott az ismeretlen Berczelly kisasszony s arra gondolt, ki tudja, hátha bubifrizurás fejével és rövid szoknyában fog megjelenni egy szép napon itt Monostoron s akkor ő majd nehéz helyzetbe kerül az előkelő társaság előtt... Ezért aztán nagy általánosságban csak annyit mondott, hogy minden bajnak az a forrása, hogy az emberiség elfordult az Istentől s a hit erős horgonyát elbocsátva, tehetetlenül vergődik a változó idők áramlataiban... És hogy más irányba terelje a beszélgetést, Mágosi Laci felé fordult s megkérdezte, igaz-e, hogy eladja nagypádos birtokát s a Dunántul akar gazdálkodni.

— Ha Laki „igazgató ur”, — ezt a címet adták a megyei urak a gazdag gőzmalomnak, aki több részvénytársaság élén állott — megadja az árat, amit kérek, eladom a birtokot, — mondta mosolyogva Mágosi — s elmegyek a régi páriámba, Sárvár vidékére... Tudja főtisztelendő ur, onnan került ide apám; a nagypádos birtok az édes anyám hozománya volt...

— Kimondtam az utolsó szót, Mágosi ur, — jelentette ki Laki. Ha enged az árból, megveszem. Nekem igazán nem fontos, hogy Nagypádosban is földem legyen...

Laki tudta jól, hogy Mágosi engedni fog. Tudta azt, amit az egész társaságból senki sem sejtett, hogy a fiatal földbirtokos nagyon is rosszul gazdálkodott az utóbbi években; határidős gabonaspekulációkba bocsátkozott és nyomasztó adósságai miatt vagy nagy kölcsönt kell szereznie, vagy pedig eladnia földjeit.

Barlainé megjegyezte:
— Nagyon sajnálni fogjuk magát Laci, ha elkerül a mi vidékünkéről.

— Ne aggódjék, méltóságos asszonyom, azért nem lesznek hűtlen és sürűn el fogok látogatni ide Monostorra... Nem lehet engem börtöl sem elverni maguk mellől!

Rosszul leleplezett keserűséggel mondta ezt, mert három esztendeje udvarolt Izabellának, nyilatkozott is a leány és az anya előtt, de csak kitérő választ kapott mindig, — hogy Izabella még nincsen tisztában magával, hogy még nagyon fiatal a férjhezmenetelre (pedig huszonegyedik évében járt), vagy pedig, hogy jól meg kell fontolni a dolgot...

(Folytatása következik.)

Vásároljunk eredeti forrásból!
Megnyit. az új

kalapszalón és kalapgyártás
Jófa Brassó, Weiss Mihály-utca 6.

Női és gyermek

eredeti modellek már Lei 120-tól. Alakítások, festések legolcsóbban! Sparteri nagyban és kicsinyben. Viszonteladónak árendemény!

Közgazdaság

Mit hoz a szeszmonopólium?

A szeszadó szabályozásával letörlik a fekete szeszt és a kisüstöket. Dissza fog esni a bor és a sör fogyasztása. Nem bántják a meglevő italmérési jogokat. Ötven lej lesz az élesztő adója

Bukarest, március 26.

A szeszmonopólium törvénytervezetének bizottsági tárgyalása befejezéséhez közeledik. A tanácskozások mindvégig mérsékelt vita hangján folytak és a javaslat lényege kielégíti a szeszgyárosokat, mert úgy látják, hogy azzal komolyan le akarják törni az illegális szesz konkurrenciáját. Az már befejezett tény, hogy

a szesz fogyasztási adóját igen jelentős mértékben le fogják szállítani, hogy a legális szesz versenyképes lehessen az adózatlan szeszszel.

Az adó nem lesz fixösszegű, hanem a szükséghez képest fog változni.

Ezt egy külön bizottság fogja szabályozni. Arról is van szó, hogy a szeszre, amely a monopólium után kerül forgalomba, egyáltalán nem fognak fogyasztási adót kiróni, mint ahogy a többi monopóliumok sem terhelik ilyen adóval. Ezáltal a monopólium-szesz egy csapásra le fog törni minden más alkoholt, amely a jövőben is adót fog fizetni.

NEM LESZ MÁR SZESZADÓ

A monopólium kontingentálni fogja, hogy a gyáráktól milyen mennyiségű szeszt hajlandó átvenni. Ezáltal a már több, mint egy éve üzemben kívül álló szeszgyárak ismét megkezdhetik a munkát és ez a súlyos válságba sodort ipar talán ki fogja heverni azt a vérvesztést, amit a fekete szesz, a bortermelők túlzott, bár eredménytelen protezsztálása és a falusi kisüstön főzött pálinka okozott. A kisüstök főzési jogát a kormány nem meri ugyan elvenni, de

az új törvény szerint a kisüstök kötelesek lesznek a forgalomba hozott szesz után fogyasztási adót fizetni.

miután pedig a monopolizált szesz adó nélkül fog a piacra kerülni, a kisüstön főzött pálinka nem lesz képes vele versenyezni és így megszűnik az a valóságos pálinkaárpadat, amely ma is tapasztalható a piacon.

A BOR ÉS SÖR ROVÁSÁRA

Ugyanez lesz a helyzet a borszesznél is. A múlt kormány tulajdonképpen a szőlőtermelők kedvéért hozta be a gabonaszeszre azokat a horribilis adókat, amelyek a szeszipart tönkretették, de kiderült, hogy ezáltal a bortermelők anyaru helyzete semmivel sem javult. Most az új szeszmonopólium törvényben

a bortermelők által előállított szesz ugyanolyan elbírálás alá esik, mint a kis üstön főzött szesz, vagyis fogyasztási adó alá esni.

Az új szeszmonopólium törvény ilyenformán nagyon súlyos helyzet elé fogja állítani az amúgy is beteg söripart. Szinte azt lehet mondani, hogy a monopóliummal igazi szesz áradat lesz az országban, amely minden más alkohol fogyasztását el fogja csoperni azzal a behozhatatlan előnnyel, hogy a szesz nem fog adót fizetni. De a törvény éppen ezt akarja elérni, hogy a vele kapcsolatos pénzügyi remények valóra válhassanak. Az állam vissza akarja kapni azt az évi 4-5 milliárd lejt, mely a Madgearu-féle szeszmonopólium törvény közzétételében elveszett anélkül, hogy az ország szeszfogyasztása egyáltalán csökkent volna.

AZ ITALMÉRÉSI JOGAINAK SZABÁLYOZÁSA

Külön és rengeteg embert érdeklő fejezete a szeszmonopólium bevezetéséről szóló törvénynek az italmérési ügyek kérdése. Ebben a tekintetben a Vendégipari Munkaadók Szövetségének nagyon komoly eredményeket sikerült elérnie az eddigi helyzettel szemben. Kétheti tárgyalás után a kamarai bizottság felvette a javaslatba, hogy

Erdély és Bánát területén az összes szerzett jogokat a monopólium respektálni fogja, vagyis nem kótik újabb kérésekhez az italmérési jogot. A falusi korcsmák megmaradnak a jelenlegi tulajdonosok kezén,

amíg élnek, haláluk után pedig a jog a községre száll át, ahogy az a regátban

minden korcsmával van ma is. A városi italmérési jogok örökösödési kérdése ugy nyert elintéztést, hogy

amennyiben a tulajdonos meghal, az özvegye tovább folytathatja az italmérést, ha nincsenek is gyermekei,

míg az előző törvény ilyen esetekben mindössze egy évi haladékat adott az özvegyeknek az üzlet likvidálására.

Komoly ígéretet kapott a vendégiparosok delegátusa, Szirmai Károly főtitkár arra is, hogy

a horribilis italmérési díjakat és az engedélyért fizetendő taxákat 15-20 százalékkal csökkenteni fogja az új törvény. Enyhítettek a falusi korcsmák munkaszüneti rendelkezéseit is,

amennyiben a törvény vasárnap és ünnepnap délelőttre szóló tilalmat feloldva, megengedi, hogy sör és bort árusítsanak, de csakis élelmiszer mellé. A játékkártya és rómi beszerzésével járó kellemtelenségektől is meg fognak szabadulni a kávézók, éttermek és klubok, amennyiben az ilyen természetű szükségleteiket ezentul ezek is a trafikok útján szerezhetik be, nem pedig a monopolitól, amely szigorú bírságokkal sújtotta azokat, akik nem tudták a használatianná vált csomagokat hiánytalanul visszaszolgáltatni. A rómidíjak eltörléséről, valamint a zár-

óradijak mérsékléséről is folynak a tárgyalások, de ezekben a kérdésekben a döntés csak jövő hétre várható.

FELEMELIK AZ ÉLESZTŐ ADÓJÁT

Az új szeszmonopólium törvény javaslatára nagy izgalmat váltott ki az élesztőgyárak körében, amelyeknek eddig még minden esetben sikerült a fejük fölött mutatkozó veszedelemeket elhárítani.

Arról van szó, hogy a kormány kilonkint 50 lejre akarja felemezni az élesztő fogyasztási adóját.

Az indokolása ennek a tervnek nagyon érdekes. Hivatalos kalkuláció szerint egy kilo élesztő előállítására 16 lej, forgalmi ára pedig 78 lej. A kilonként 62 lejes hasznót érthetően nagyon soknak találja a kormány, különösen azon az alapon, hogy az ország havi élesztőszükséglete 36 vagon, amely mellett

a kartellben levő gyárak ma 22 millió 320 ezer lejt keresnek meg egyetlen hónap alatt, ami egy évben 268 milliót tesz ki.

Ebből a nyereségből a kincstár is részt kér. Az évente elfogyasztott 432 vagon élesztőből az ötven lejes adó mellett 216 milliót számít inkasszálni az állam, amely alaposan ki akarja használni a szeszmonopólium minden jövedelmi lehetőségét.

Elfogadták az új szeszmonopólium törvényt

A kamara törvényelőkészítő bizottsága pénteken délután elfogadta a szeszmonopólium bevezetéséről szóló javaslatot, amelyben a monopólium alá nem eső szeszgyárak és a falusi kisüstök mértékben csökkentették. Így többek között a szilvapá-

linka illetékét 1 lej 25 baniról 1.10-re, a gyümölcs-seprő 2.50-ról 2.25-re, a sörét 4-ről 3.75-re, a borét 1-ről 90 banira, a pezsgőét 15-ről 10 lejre, az ecetsavét 85-ről 75-re, a métilalkoholét pedig 15 lejről 10 lejre szállították le.

**3196 új betétkönyv
571 új folyószámla**

Az Erdélyi Bank múlt évi újabb eredménye

Kolozsvár, március 26.

Erdély vezetőbankja, a kolozsvári Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt., most hozta nyilvánosságra a 1931. évi zárszámadását, amelyet lapunkban is közlünk. Az intézet mérlege minden tekintetben megfelel a hozzáfűzött várakozásnak.

Az Erdélyi Bank zárszámadásából szakavatottak előtt különösen szembe-
szökő, hogy az általános viszonyokban rejlő okokból

500 millió lejt meghaladó betétet fizetett vissza anélkül, hogy hiteleket kellett volna igénybe vennie.

s ennek dacára a mérlegadatokat szerint változatlanul mintaszerű. — **144 millió lejt közpénzmobilítás fölött rendelkezik.** Ez a körülmény legbeszédesebb bizonyítéka annak, hogy a bank, — amint igazgatósági jelentéseiben mindenkor hangsúlyozta is, — úgy volt vezetve, hogy saját erejéből, minden erőfeszítés nélkül tehetett eleget a rendes és normális mértékű meghaladó igényléseknek, anélkül, hogy adós ügyfeleitől soronkívüli nagyobb visszafizetéseket kellett volna igényelni és őket nehéz helyzetbe hoznia.

Ennek az üzletvezetésnek és a bank változatlan fizetőkészségének tudható be az a közismert tény, hogy az Erdélyi Bank betétes közönsége körében a nyugalom újból helyreállt, a visszai igénylések teljesen megszűntek és az új betétek napról-napra szaporodnak. Hogy a bank e tekintetben a közönség részéről a bizalomnak milyen megnyilvánulásában részesült, mutatják az igazgatóság részéről rendelkezésünkre bocsátott adatok, amelyek szerint

az év folyamán 3191 drb. új betétkönyvet állított ki, 276.968.000 lejt összegben és új ügyfelei 571 folyószámlát nyitottak, amelyekre 74.498.000

lejt fizettek be gyümölcsösztetés végett,

ugy, hogy az új betétesek összesen 351.466.000 lejt helyeztek el a banknál, gyümölcsösztetésre. Ugyancsak a rugalmas üzletvezetés tanúsítja, hogy az Erdélyi Bank a múlt üzletévben 600 millió lejt új kölcsönrel állt ügyfeleinek rendelkezésére és kihelyezési állománya ennek dacára 400 millió lejjel csökkent. — Ezek a számadatok is igazolják, hogy a bank jól vezette hitelüzletét, mert az adós-állományból azok mobil jellegénél fogva és az ügyfelek zaklatása nélkül tudta előteremteni a szükséges mobilitásokat.

Az üzletállomány csökkenésének megfelelően, a kimutatott közel 13 millió lejes tiszta nyereség kisebb az előbbi évinél, de még így is megfelel a saját tőkének 11 százalékos hozamának amellől, hogy az eredmény megállapítása a mai viszonyok által indokolt elővigyázatos mérlegelés alapján történt.

A folyó év április 20-án megtartandó közgyűlésen az igazgatóság 7 százalékos osztalék fizetésére fog javaslatot tenni, míg 5 millió lejes tartalékolásokkal és 1 millió lejt meghaladó nyereségelővitellel, hatmillió lejjel fokozódott a bank belső megerősödése.

Az intézet által elért kitünő eredmények Hargitay Bertalan vezérigazgató nagyvonalú, egyben óvatos ügyvitelét igazolják, míg a vidéki fiókok közül elsősorban a Hollói Andor ügyv. igazgató és Révai Béla aligazgató vezetése alatt álló brassói fiók járult hozzá eredményeivel az Erdélyi Bank további jelentős fejlődéséhez.

Malmosok küldöttsége a kormánynál

Bukarest, március 26.

A malmosoknak egy küldöttsége kereszte fel Vasilescu-Carpen kereskedelemügyi minisztert, akinek egy memorandumot adott át, amelyben a következőket kéri: szállítsák le a liszt vasuti tarifáját, állítsák vissza a fehér-exportliszt prémiumát, állapítsanak meg egységes liszttaxákat, a jelenlegi többféle helyébe, végül a liszt és a kenyérrak megálapítására vezessenek be egységes rendszert.

A különleges pénzügyi rendelkezések miatt elkésett bankmérlegek rendjén egyike az elsőnek az Aradi Általános Takarékpénztár Rt. a maga múlt évi zárszámadásával, amelyben kielégítő eredményről számol be részvényeseinek. Az intézet kihelyezési 151 millió lejről 115 millió lejt apadtak, 109 millió lejes betéttárcája az 1930. évihez képest 27 százalékos csökkenést jelent. Ez az arány az idei esztendő első két hónapjában jelentékenyen feljavult. A zárlat idején az intézet készpénztőkéje és devizatárcája 41 millió 850.000 lejt tett ki. Az intézet részvényitőkéje és nyitl tartalékai 53 millió lejt rugnak, a kihelyezés tehát közel 50 százalékban a bank saját tőkéje. Az intézet affiliációja, az Aradi Kereskedők Takaréka és Hitelintézete ez év januárjában az évtársulatok tagjainak idei lejártok után két millió lejt készpénzt fizetett ki. Az előkelő aradi bank múlt évi tiszta nyeresége 5 millió 013 ezer 974 lejt volt, az 1930. évi, közel nyolc millió lejt szemben. Részvényként 45 lejt kiosztását, tehát nettó 9 százalékos osztalékot javasol az igazgatóság az április hó 3-án megtartandó közgyűlésen.

JELENTŐS RACIONALIZÁLÁS A BIZTOSÍTÁSI SZAKMÁBAN. A STEAUA ROMÂNIEI ÉS AZ ANCORA BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOK EGYESÜLNEK. Mint értesülünk, a Steaua Romániai biztosító társaság Bukarestben megszerezte a bukaresti Ancora román biztosító-társaság részvény többségét, azaz a szándékkal, hogy a két társaság üzeme egyesíttessék.

Az említett vállalatok több, mint tíz éve állanak fenn és kitünő hírnévnek örvendenek. Azon szoros összeköttetés, mely őket a bécsi „Phoenix” illetve „Anker” biztosító társaságokhoz köti és elsőrendű szervezettük, az egész országban, jelentékeny üzletállományt eredményezett részükre az összes biztosítási ágazatokban és a közönség korlátlan bizalmával rendelkeznek.

Az üzemek egyesítése után az egyesített társaságok kb. **másfél milliárd lejt életbiztosítási állomány, kétszáz millió lejt felüli díj és kamatbevétel és kerek háromszáz millió lejt tartalék** alapok birtokában lesznek, másrészt pedig az üzletvezetés összevonása által a kezelési költségek jelentékeny megtakarítását érik el. Természetesen, az egyesítéssel kapcsolatban a biztosított feleknek biztosítási szerződéseik alapján szerzett jogai minden tekintetben védettek maradnak.

Azon elhatározás, mely a két vállalatnak közös kezelés alá hozását célozta, a jelenlegi viszonyok követelményeinek mindenben megfelelő és az üzemgazdasági egyszerűsítés érdekében tett lépések megalapozott fognak kelteni a biztosító közönség körében.

— ELŐFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkejükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárát szerepel-e a címkén

Husvétli meglepetés! — Ez a szenzáció!

SZINHÁZI ÉLET

husvétli albuma, több mint 200 oldal — Hungadi Sándor regénye — Dupla kottamelléklet Boldog ifjúság — Egy teljes szindarab melléklet

Ára csak 30. — Lejt

Husvétli után: minden szám eladási ára: **hetenként csak 30 Lejt.**

ERDÉLYI BANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T., CLUJ

1932. április 20-án déli 12 órakor saját székházában, Piața Unirii (volt Mátyás Király-tér) 32. szám alatt tartja

37.-IK ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

TARGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése az 1931. üzletévről.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. Az 1931. évi mérleg- és veszteség-nyereség-számla jóváhagyása és határozathozatala a nyereség felosztása tárgyában.
4. Határozat a felmentvény megadása tárgyában.
5. Az alapszabályok módosítása.
6. Igazgatósági tagok választása.
7. Felügyelőbizottsági tagok választása és tiszteletdíjuk megállapítása.

Figyelmeztetés! Felkérjük t. részvényeseinket, hogy amennyiben a közgyűlésen résztvenni kívánnak, szíveskedjenek az alapszabályok rendelkezése értelmében részvényeiket legkésőbb 1932. április 19-ig a bank főpénztáránál, vagy valamelyik fiókjánál, átvételi elismervény ellenében letenni.

AKTIVAK

Mérlegszámla 1931 december 31.

PASSIVAK

Készpénz és bankári követelések	- - -	144.907.728'50	Részvénytőke	- - -	82.000.000' -
Értékpapírok	- - -	9.869.452' -	TARTALÉKTŐKÉK:		
Váltótárca	- - -	466.960.082' -	Rendes tartalékalap	- - -	15.000.000' -
Adósok	- - -	274.315.887'63	Kétes köv. tart. alapja	- - -	15.000.000' -
Ingatlanok	- - -	17.910.703' -	Ingatlan értékcsökkenési tart.	- - -	2.000.000' -
Ovadékok	- - -	Lei 52.652.026' -	Nyugdíjalap	- - -	4.000.000' -
			Betétek	- - -	765.301.899'24
			Visszleszámított váltók a Banca Națională-nál	- - -	8.727.847' -
			Átmeneti tételek és kamatok	- - -	9.008.189'90
			Nyereség	- - -	12.925.916'99
			Ovadékok	- - -	Lei 52.652.026' -
		913.963.853'13			913.963.853'13

Az ellenőrzésért:

J. Petrean,
igazgató, jog könyvelő

Az igazgatóság nevében:

Conrad Otto, Hargitay Bertalan

A könyvelésért:

Szabó Márion,
elsőfokú jegyző, jog könyvelő

APROHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

GYERMEKKOCSI, modern, mély, jó állapotban ELADÓ. Brassó, Vár-utca 30. I. emelet. 17318

„Tarb” rádió készülékek 5 és 4 lámpás, hangszóróval együtt Lei 2100—2500—4500. Csak váltóáramu hálózatra kapcsolható. A Rádió Baru cégnél, Bukarest, Str. Lipsca-ni 8. 17358

Elhasznált BOROTVAPENGÉIBŐL 2 lejért újat csinállok. Gyűjtőhely: Binder szappanüzlet, Braşov, Kapu-utca 48. 17151.

Megérkeztek a legújabb kalapudonságok! Átalakításokat 70 lejért vállalok. Brassó, Kapu-utca 36., udvarban. 17364

Kerestetik egy nagy JÉG-SZEKRÉNY. Cím 17353. szám alatt a brassói kiadóban.

Jó karban levő fűrdőszobakályhát és kádat keres Franck Victor, Brassó, Tehénpiac 4. 17347

Marssal-féle GÖZKAZÁN, 915-beli, eladó Szarazajtán, Bodossy Károlynál. 17352

Női tavaszi kabát

Lei 520-tól

Férfi öltönyök mérték után prima kivitelben

Rosenberg

Ruhaáruház

BRASSÓ, KAPU U. 32.

8 holdas veteményes- és gyümölcsös-kertészet olcsón bérbeadó. Ajánlatok gróf Kálnoky Hugónak, Valeacrişului, Treiscaune, küldendők. 17350

Allást nyer

Szobaasszony, jömeneteli szállodába, százelékos fizetéssel felvétetik. Ajánlatok „Óvadékkal” jelígre a brassói kiadókba küldendők. 17314

GAZDASSZONYT keresek falura, perfect főzőnő, tisztát, egészségeset, szorgalmast, megbízhatót. Lázárné, Ilia.

Szakácsnőt keresek petróleum-telepre, románul tudni kell. Cím 17351. szám alatt a brassói kiadóban.

Női francia (kabát) munkára elsőrangú munkást keresünk. Neumann M., Brassó. 17348

Vegyes

VARIETE — „EURÓPA” — BAR, Brassó, Kolostor-utca 7. Van szerencsém, a tisztelt közönséget értesíteni, hogy folyó évi április hó 1-től kezdve az „EURÓPA” BAR vezetését átveszem. A kolozsvári „Palace Bar”-ban 5 éven keresztül közmegelegedéssel működtem, miért is nyugodtan ígérhetem, hogy a mindenkori fővárosi műsor, kifogástalan kiszolgálás, valamint a leszállított szolid árakkal új állásomban is azon leszek, hogy mindenki egy kedélyesen és jól eltöltött este után kellemesen gondoljon az „EURÓPA BAR”-ra. Szíves pártfogást kérve, vagyok kiváló tisztelettel: Spiniád Andor. 17358

IMPOTENCIÁT azonnal szüntettünk. Válaszbélyeges leveleket a brassói kiadókba kérünk „Diszkréció” jelígre. 17158

Clujon „Corona Hotel” vendéglő május elsejétől kiadó. Tíz szoba, négy vendéglőhelyiség, konyha. Gross, Cluj, Iuliu Maniu 27. 17367

Bukarestben doctor Alexandrescu, Sft. Constantin 32., beterek lakására megy 120 lejért. 17365

Lakás

KIADÓ modern lakás, 5 szoba, mellékhelyiségek, kert Brassó, Str. General Prezan 37. 17344

TELJESEN KÖLÖNBEJÁRATU szépen butorozott szobát keresek Brassóban, lehetőleg fűrdőszobával. Részletes ajánlatokat „Discret” jelígre a brassói kiadókba kérek. 17342

Brassóban, a Schmoll-pasta gyárral szemben, a Széles-utca 1. és 6-a. szám alatt két és három szobás modern lakások azonnalra kiadók. Érdeklődni lehet Gaál építésznél, Calea Victoriei 66. 17354

Április 1 én átköltözik a

Springer Penzio

Brassó, Jorga u. 10 alól a Jorga-u 2 sz. alá.

Szép napos modern berendezésű szobák! Elsőrangú izletes konyha **Mérsékelt árak**

Kiadó a belvárosban 2 szoba, konyha, május 1-re. Ugyanott egy raktárhelyiség is kiadó. Cím 17356. szám alatt a brassói kiadókban.

Pontosan fizető házaspár szoba, konyhát keres a belvárosban. Cím 17362. szám alatt a brassói kiadókban.

Brassóban, a Calea Victoriei (volt Kut-utca) 66. számú villa emeletén egy 3 szobás, hallos és erkélyes, valamint egy 2 szobás terraszos, komfortos lakás és a földszinten egy 2 szoba, fűrdőszobából álló garconlakás április 23., illetve június 1-re kiadók. Érdeklődni lehet ugyanott. 17355

Kiadó egy 4 szobás, egy 3 szobás, 2 szobás, modern, komfortos lakás, központi fűtéssel. Brassó, Iuliu Maniu 61. 17288

UTCAI 2 szoba, konyha kiadó. Brassó, Cerna-utca 12., emeleten. 17349

Allást keres

Házvezetőnői állást keres intelligens, 34 éves református nő, kitűnően főz, varrni tud. Elmegy internátusba, vagy házhoz, vidékre, vagy a Regátba is. Leveleket Post. Restante „N. 100” Fogaras. 17357

Levelezés

Szórakozás céljából levelezni felkérjük intelligens fiatal emberrel, „Szeretném, ha szeretnének” jelígre a brassói kiadókban. 17366

HÖLGYEK! Az egyetlen magyar nyelvű divatlap a „Páris Divat”, a női divaton kívül gyermekdivatot, női kézimunka, irodalom és a háztartás minden ágáról is tájékoztat ma már csak 25 lejbe kerül Postai küldésnél még külön 3 lej portóra is küldendő. Ugyan ilyen árban elfogadjunk előfizetéseket 3, 6 és 12 hónapra is. A Brassói Lapok Könyvosztálya

Házak és telkek

valamint minden egyéb ingatlan gyors adás-vevését előnyösen lebonyolítja úgy Brassóban mint környékén a brassói közvetítési iroda

V. W. Dressnandt & Co.

Brassó, Strada Regele Carol volt Kapu-utcai 52 u. szám.

Bánati Ezüstárugyár

Temesvár, Csillag-utca 60.

Bucureşti, Pas. Mobilier 6

Összes ezüstművek, finom evőeszközök, ajándékok.

Gyári árak! Gyári árak!
Átalakításokat is vállalunk!

B. L. Kocsis Béla

Felolsszerkesztő

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidáraitának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej Magyarországra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 félre 820, évente 1600 lej — **Egyes szám ára 5 lej;** Magyarországon 20 fillér.

Fiókkiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ion Creangă 2. Telefon 17. (Baioh Géza).

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — **Dés:** Str. S. Barna 10. (Oszán Kálmán). — **Kolozsvár:** Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). — **Torda-Aranyos, Marostorda- és Kisküküllőmegyék:** kerületi megbízott (Bernát Ernő). — **Ig-Mureş, Str. Câmpului 8.** — **Marosvásárhely:** (Beniamin Árpád), Piața Regele Ferdinand 53. — **Magyszeben:** Str. Turului 13. (Szigetváry László). — **Nagyvárad:** Strada Constantin 2. (Szabó László). — **Szatmár:** Csokonai-utca 10. (Váradi József). — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — **Szilágysármány:** (Halperin Ernő). — **Temes-, Arad- és Krassószörényvármegyék:** (Némethy Gábor) Temesvár, IV. Bem-utca 31. — **Torda:** Str. Regele Ferdinand 25. (Dénes József).

Központi szervezők pénzfelveteli jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk